

भारत का राजपत्र

The Gazette of India

भारतनुं राजपत्र

बहादुर
EXTRAORDINARY
असाधारण

भाग-८ खंड-१
PART VIII Section 1

भाग ८ विभाग-१

प्राधिकार से प्रकाशित
PUBLISHED BY AUTHORITY
प्राधिकारी प्रकाशित

नं.-१] नई दिल्ही, मंगलवार २९ मार्च, १९८८ १२ चैत्र, १९१०, (शक) [खंड-५
No.-1] NEWDELHI, TUESDAY 29 MARCH, 1988/12, CHAITRA, 1910 (SAKA) [VOL-5
अंक-१] नवी दिल्ही, मंगलवार, २९ मार्च, १९८८/१२, चैत्र, १९१० (शक) [वृद्धम-५

इस भागमें भिन्न पृष्ठ संख्या दी जाती है, जिसकी यह अलग संकलन के रूप में रखा जा शके।

Separate paging is given to this Part in order that it
may be filed as a separate compilation.

आ भागों अलग पाना नंबर आपेक्षा छे, जेथी ते अलग संग्रह तरीके क्षमित्व करी थक्के।

विधि और न्याय मंत्रालय

(विधायी विभाग)

नई दिल्ली, 29 नार्च, 1988/12, चैत्र, 1910 (शक)

(1) दि इन्डियन ट्रस्ट एकट, 1882 (सन 1882 का 2) (2) दि सिड्ज़ एकट, 1966 (सन 1966 का 54) और (3) दि पेसेन्ट ओफिसरेच्यूइटी एकट, 1972 (सन 1972 का 39) के निम्नलिखित गुजराती अनुवाद राष्ट्रपतिके प्राधिकार से प्रकाशित किये जाते हैं और प्राधिकृत अनुवाद (केन्द्रीय विधि) अधिनियम, 1973 (सन 1973 का 50) की धारा 2के खंड (क) के अधीन ये गुजराती भाषा में उनके प्राधिकृत अनुवाद समझे जाएंगे।

(Price : Rs. 5-00)

GAZETTE OF INDIA, EXTRAORDINARY

[PART-VIII]

MINISTRY OF LAW AND JUSTICE

(LEGISLATIVE DEPARTMENT)

NEW DELHI, DATED, 29th MARCH, 1988/12, Chaitra, 1910 (SAKA)

The Translations in Gujarati of the following Acts, namely :—

(1) The Indian Trust Act, 1882 (2 of 1882), (2) The seeds Act, 1966 (54 of 1966) and (3) The Payment of Gratuity Act, 1972 (39 of 1972) are hereby published under the Authority of the President and shall be deemed to be the authorised translation thereof in Gujarati under clause a of Section 2 of the Authorised Translations (Central Laws) Act, 1973 (50 of 1973).

વિધિ અને ન્યાય મંત્રાલય

(વિધાથી વિભાગ)

નવી દિલ્હી, ૨૮મી માર્ચ, ૧૯૮૮/૧૨ ચૈત્ર, ૧૯૧૦ (શક)

નીચેના અધિનિયમોનું, એટલે કે (૧) ધી ઇન્ડિયન ટ્રસ્ટ એક્ટ, ૧૮૮૨ (સન ૧૮૮૨નો ૨ઝ), (૨) ધી સિડ્ઝ એક્ટ, ૧૯૬૬ (સન ૧૯૬૬નો ૫૪મો) અને (૩) ધી પેમેન્ટ ઓફ ગ્રેચ્યુલેરી એક્ટ, ૧૯૭૨ (સન ૧૯૭૨નો ૩૭મો)નું નીચેનું ગુજરાતી ભાષાંતર, આથી, રાજ્યપતિના પ્રાધિકાર હેઠળ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે છે અને આધિકૃત ભાષાંતરો (કેન્દ્રીય કાયદા) અધિનિયમ, ૧૯૭૩ (સન ૧૯૭૩ના ૫૦મા)ની કલમ ૨ના ખંડ (ક) હેઠળ તે, તેનું અધિકૃત ગુજરાતી ભાષાંતર છે એમ ગણાશે.—

સૂચિ

INDEX

અધિનિયમનું નામ Name of the Act	પૃષ્ઠાંક Page No.
૧. ભારત ટ્રસ્ટ અધિનિયમ-૧૮૮૨ (સન ૧૮૮૨નો ૨ઝ)	
1. The Indian Trust Act, 1882 (2 of 1882).	3
૨. બિધારણ અધિનિયમ, ૧૯૬૬ (સન ૧૯૬૬નો ૫૪મો)	
2. The Seeds Act, 1966 (54 of 1966).	33
૩. ગ્રેચ્યુલેરી ચુકવણી અધિનિયમ, ૧૯૭૨ (સન ૧૯૭૨નો ૩૭મો).	
3. The Payment of Gratuity Act, 1972 (39 of 1972).	43

ભારત ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૮૮૨.

અનુકૂળપણી

પ્રસ્તાવના ૧

પ્રકરણ ૧.

પ્રારંભિક

કુલાચ.

૧. ટૂંકી સંશા,
આરંભ.

સ્થાનિક વ્યાપ્તિ,
અપવાદ.

૨. અધિનિયમનો રદ કરવા બાબત.

૩. અર્થધટન-વિપયક-કુલમ.

સન ૧૮૭૨ના ઈમા અધિનિયમમાં વ્યાખ્યાબદ્ધ કરેલા શબ્દપ્રયોગો.

પ્રકરણ ૨

ટ્રસ્ટોની રચના બાબત

૪. કાયદેસરનો હેતુ.

૫. સ્થાવર મિવકતનું ટ્રસ્ટ.
જંગમ મિવકતનું ટ્રસ્ટ.

૬. ટ્રસ્ટની રચના.

૭. ટ્રસ્ટ કોણું રચી શકે.

૮. ટ્રસ્ટનો વિષય.

૯. હિતાધિકારી કોણું થઈ શકે.
હિતાધિકારીનો અસ્વીકાર.

૧૦. ટ્રસ્ટી કોણું થઈ શકે.
ટ્રસ્ટ સ્વીકારવા કોઈ બંધાયેલ નથી.
ટ્રસ્ટનો સ્વીકાર.
ટ્રસ્ટનો અસ્વીકાર.

પ્રકરણ ૩

ટ્રસ્ટીઓની "ક્રેન્લે" અને જવાબદારીઓ બાબત. ||

૧૧. ટ્રસ્ટીએ ટ્રસ્ટનો વહીવટ કરવા બાબત.

૧૨. ટ્રસ્ટીએ ટ્રસ્ટ -મિવકતની સ્થિતિ વિષે માહિતી મેળવવા બાબત.

૧૩. ટ્રસ્ટીએ ટ્રસ્ટ -મિવકતના ઈવાખાનું રખાણું કરવા બાબત.

કલમ

૧૪. ટ્રૂસ્ટીએ હિતાધિકારીની વિરુદ્ધમાં ઈલાજો આગળ કરવો નહિ.
૧૫. ટ્રૂસ્ટીએ રાખવાની કાળજી.
૧૬. નાથ પામે તેવી મિલકતના રૂપાંતર બાબત.
૧૭. ટ્રૂસ્ટી નિષ્પક્ષપાતી હેવા જેઈએ.
૧૮. ટ્રૂસ્ટીએ બગાડ થતો અટકાવવા બાબત.
૧૯. છિસાબ અને માહિતી.
૨૦. ટ્રૂસ્ટના નાણાંનું રોકાણ.
- ૨૦-ક. છોડાવી શકાય તેવો સ્ટોક જાચા ભાવે ખરીદવાની સત્તા.
૨૧. સન ૧૮૭૧ના અધિનિયમ રક્ખ હેઠળ સરકારમાં આડગીરો મૂકેલી જમીનના ગીરો બાબત.
સરકારી બચત બેન્કમાં ડિપોઝીટ બાબત.
૨૨. નિર્દિષ્ટ સમયમાં વેચવાનો જેને આદેશ આપવામાં આવ્યો હોય તે ટ્રૂસ્ટીએ વેચાણ કરવા બાબત.
૨૩. ટ્રૂસ્ટ-ભાંગ માટેની જવાબદારી.
૨૪. ટ્રૂસ્ટીને મજરે રકમ આપવાની ધૂટ રહેણે નહિ.
૨૫. પુરોગામીની કસૂર માટે જવાબદારી ન હેવા બાબત.
૨૬. સહ-ટ્રૂસ્ટીની કસૂર માટે જવાબદારી ન હેવા બાબત.
પહોંચમાં ઔપચારિકતા માટે સામેલ થવા બાબત.
૨૭. સહ-ટ્રૂસ્ટીઓની પૃથકું પૃથકું જવાબદારી.
સહ-ટ્રૂસ્ટીઓની ભાગે પડતી જવાબદારી.
૨૮. હિતાધિકારીએ કરેલી તબદીલીની જાણ વગર ટ્રૂસ્ટ-મિલકત આપનાર ટ્રૂસ્ટીની જવાબદારી ન હેવા બાબત.
૨૯. હિતાધિકારીનું હિત સરકારમાં જપ્ત થાય ત્યારે ટસ્ટીની જવાબદારી.
૩૦. ટ્રૂસ્ટીઓને મુક્તિ.

પ્રકરણ ૪

ટ્રૂસ્ટીઓના હક અને સત્તાઓ

૩૧. હકપત્રનો અધિકાર.
૩૨. ખર્ચ વસૂલ બેવાનો અધિકાર.
ભૂલથી વધુ ચૂકવાઈ ગયેલ રકમ પાછી મેળવવાનો અધિકાર.
૩૩. ટ્રૂસ્ટ-ભાંગથી લાભ મેળવનાર પાયેથી ક્ષતિપૂર્તિ કરાવવાનો અધિકાર.
૩૪. ટ્રૂસ્ટ-મિલકતના વહીવટ અંગે અલિપ્રાય અર્થે ન્યાયાલયને અરજી કરવાનો અધિકાર.
૩૫. છિસાબની પતાવટ કરવાનો અધિકાર.
૩૬. ટ્રૂસ્ટીનો સામાન્ય અધિકાર.
૩૭. વોટમાં અને જહેર હગ્યજી અથવા ખાનગી કરારથી વેચવાની સત્તા.

કથા

મુખ્ય

૪૮. ખાસ થરતો હેઠળ વેચવાની સત્તા.

ખરીદવાની અને ફેર-વેચાણની સત્તા.

ટ્રૂસ્ટ-મિલકત વેચવા માટે આપેબો સમય.

૪૯. માર્ગદરશ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ માર્કેટ. એ

૫૦. માર્કેટિક્સ માર્કેટ. ઓ

૫૧. નામદેર કરવાની સત્તા.

૫૨. માર્ગદરશ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ માર્કેટ. એ

૫૩. રોકાણપામાં ફેરફાર કરવાની સત્તા.

૫૪. માર્ગદરશ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ માર્કેટ. એ

૫૫. સર્વારનો મિલકત વગરનો તેમનો બાચાણપામાં માટે ઉપયોગ કરવાની સત્તા.

૫૬. પહોંચ આપવાની સત્તા.

૫૭. માર્ગદરશ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ માર્કેટ. એ

૫૮. માર્ગદરશ વગરે કરવાની સત્તા.

૫૯. માર્ગદરશ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ માર્કેટ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ. એ

૬૦. અનેક ટ્રૂસ્ટીઓમાંથી એક હક જતો કરે અથવા મુશ્ય પામે ત્યારે તેમની સત્તા બાબત.

૬૧. ટ્રૂસ્ટીઓની સત્તા હુકમનામાંથી માર્કેટ રોખણી બાબત.

પ્રકરણ ૫ માર્ગદરશ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ. એ

પ્રકરણ ૬ માર્ગદરશ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ. એ

૬૨. ટ્રૂસ્ટનો સ્વીકાર કર્યા પછી ટ્રૂસ્ટી તેનો ત્યાગ કરો શકશે નહિએ.

૬૩. ટ્રૂસ્ટી સોંપી શકશે નહિએ.

૬૪. સહ-ટ્રૂસ્ટીઓ સ્વતંત્ર રીતે એકલા કામ કરી શકશે નહિએ.

૬૫. ટ્રૂસ્ટી સોંપી શકશે નહિએ.

૬૬. વિવેકાધિકાર વાપરવા ઉપર નિયંત્રણ.

૬૭. ટ્રૂસ્ટી સોંપી શકશે નહિએ.

૬૮. સેવા માટે ટ્રૂસ્ટી કંઈ લઈ શકશે નહિએ.

૬૯. ટ્રૂસ્ટી સોંપી શકશે નહિએ.

૭૦. ટ્રૂસ્ટી તેના પોતાના ફાયદા માટે ટ્રૂસ્ટ-મિલકત વાપરી શકશે નહિએ.

૭૧. વેચાણ માટેના ટ્રૂસ્ટી અથવા તેના એન્ટ ટ્રૂસ્ટ-મિલકત ખરીદી શકશે નહિએ.

૭૨. ટ્રૂસ્ટી, હિતાધિકારીનું હિત પરવાનગી વગર ખરીદી શકશે નહિએ.

૭૩. ટ્રૂસ્ટી, હિતાધિકારીનું હિત પરવાનગી વગર ખરીદી શકશે નહિએ.

૭૪. સહ-ટ્રૂસ્ટીઓ તેમના પોતાનામાંથી એકને ટ્રૂસ્ટનાં નાણાં ધીરી શકશે નહિએ.

પ્રકરણ ૭ માર્ગદરશ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ માર્કેટ. એ

૭૫. ભાડાં તથા નફનો હક.

પ્રકરણ ૮ માર્ગદરશ માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ માર્કેટ. એ

૭૬. ખાસ અમલ બજારશીનો હક.

કબજની તબદીલીનો હક.

૭૭. ટ્રૂસ્ટના ખત, હિતાધ વગરે તપાસવાનો અને તેની નકબો ડિસ્પેન્સનો હક.

૭૮. ટ્રૂસ્ટ હિતાધિકારીનું હિત તબદીલ કરવાનો હક.

૭૯. લાભદારી હિત તબદીલ કરવાનો હક.

૮૦. સ. ભાગ—ગેઝેટ—૨૮૮લીલ ક્રાંતિક મિન્ ૩૬ ૬૬૬ મિન્ ૫૫ કાર્ય કર્ય હુક તે નો પ્રાયુક્તિ મિલકત માર્ગ ડિઝિટલ માર્કેટ. એ

કલમ

૬૮. ટ્રોસ્ટના વહીવટ માટે દાવો કરવાનો હક.
૬૯. ચોણ્ય ટ્રોસ્ટીઓનો હક.
૭૦. ફરજનું કોઈ કાર્ય કરવાની ફરજ પાડવાનો હક.
૭૧. ટ્રોસ્ટીએ કરેલી ગેરકાયદેસરની ખરીદી.
૭૨. ગ્રાહિત વ્યક્તિઓના હસ્તક ટ્રોસ્ટ-મિલકત જવા બાબત, જેમાં મિલકતનું રૂપાંતર થયું હોય તેમાં ટ્રોસ્ટ-મિલકત જવા બાબત.
૭૩. કેટલાક તબદીલીથી વેનારાઓના હકનો અપવાદ.
૭૪. ગેરકાયદેસર રીતે રૂપાંતર કરેલી ટ્રોસ્ટ-મિલકત ટ્રોસ્ટીએ સંપાદિત કરવા બાબત.
૭૫. મિલકત મિલકતની બાબતમાં હક.
૭૬. ભાગીદારીના હેતુઓ માટે ટ્રોસ્ટ-મિલકતનું ભાગીદાર-ટ્રોસ્ટીએ ખોટી રીતે કરેલું રેકાશ.
૭૭. ટ્રોસ્ટ ભંગમાં સામેબ થતા હિતાધિકારીની જવાબદારી.
૭૮. હિતાધિકારી પાસેથી તબદીલીથી વેનારના હકો અને જવાબદારીઓ.

પ્રકરણ ૭

ટ્રોસ્ટીપદ ખાલી થવા બાબત

૭૦. ટ્રોસ્ટીપદ ખાલી કરારે પડે.
૭૧. ટ્રોસ્ટી, ટ્રોસ્ટીપદેથી મુકત થયેલો કરારે ગણાય.
૭૨. ટ્રોસ્ટમાંથી મુકત કરવા માટેની આરજ.
૭૩. મૃત્યુ થયે નવા ટ્રોસ્ટીઓની નિમણૂક બાબત.
૭૪. ન્યાયાલય દ્વારા નિમણૂક.
- નવા ટ્રોસ્ટીઓની પસંદગી માટેનો નિયમ.
૭૫. ટ્રોસ્ટ-મિલકત નવા ટ્રોસ્ટીઓમાં નિહિત થવા બાબત.
- નવા ટ્રોસ્ટીઓની સરાઓ.
૭૬. ટ્રોસ્ટનું અસ્તિત્વ ચાલુ રહેવા બાબત.

પ્રકરણ ૮

ટ્રોસ્ટોનું વિલોપન

૭૭. ટ્રોસ્ટનું વિલોપન કેવી રીતે થાય.
૭૮. ટ્રોસ્ટ રદ્દબાતલ કરવા બાબત.
૭૯. ટ્રોસ્ટીઓએ વિવિસર જે કઈ કંઈ કર્યું હોય તે હેઠળ થાય એ રીતે ટ્રોસ્ટ રદ કરી શકાશે નહિ.

પ્રકાશન ૮

ટ્રોટ સ્વરૂપે કેટલીક જવાબદારીઓ

કલમ

૮૦. ટ્રોટ સ્વરૂપે જવાબદારી ઊભી થાય ત્યારે.
૮૧. તબદીલ કરનારે લાભદાયી હિતની વ્યવસ્થા કરવા ધ્યાં છે એમ ન જણાય ત્યારે.
૮૨. એકે આપેલા અવેજના અટલામાં આન્યને તબદીલી.
૮૩. વહીવટ ન કરી શકાય તેનું અથવા ટ્રોટ-મિલકત ખબાસ કર્યા વિના વહીવટ કર્યો હોય તેનું ટ્રોટ.
૮૪. ગેરકાયદેસર હેતુ માટે તબદીલી.
૮૫. ગેરકાયદેસર હેતુ માટે વસિયત.
ને વસિયત રદભાતલ કરવાનું બળજબરીથી અટકાવવામાં આવે તે વસિયત.
૮૬. ૨૮ થઈ શકે તેવા કરાર અનુસાર તબદીલી.
૮૭. બેશુદારના પ્રતિનિધિ બનતા દેવાદાર.
૮૮. વિશ્વસ્ત વ્યક્તિ હોવાને નાતે મેળવેલ લાભ.
૮૯. અયોગ્ય વગ વાપરીને મેળવેલો લાભ.
૯૦. બાયક માલિકે મેળવેલો લાભ.
૯૧. વિદ્યમાન કરારની જાણ સાથે સંપાદિત કરેલી મિલકત.
૯૨. ટ્રોટ તરીકે ધરાવવાનો મિલકત ખરીદવાનો કરાર કરનાર વ્યક્તિ દ્વારા ખરીદી.
૯૩. તડાંડ કરતા અનેક બેશુદારોમાંના એક બેશુદારે ગુપ્ત રીતે મેળવેલો લાભ.
૯૪. સ્પષ્ટપણે જેગવાઈ કરી ન હોય તેવા ડિસ્સાઓમાં આન્વયસિદ્ધ ટ્રોટો.
૯૫. જવાબદારની ફરજે, જવાબદારીઓ અને નિર્ણયતાઓ.
૯૬. અરેખરા ખરીદનારાઓના હકોના અપવાદ.

આનુસૂચિ

ભારત ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૮૮૨

(સન ૧૮૮૨નો અધિનિયમ ફેલાક ૨)

[૧૩મી જન્યુઆરી, ૧૮૮૨]

[સન ૧૮૮૧ના ડિસેમ્બર મહિનાની ૩૧મી તારીખે અમલમાં હોય તે પ્રમાણે]

ખાનગી ટ્રસ્ટો અને ટ્રસ્ટીઓને લગતો કાયદા સ્પષ્ટ કરીને સુધારવા બાબત અધિનિયમ.

પ્રસ્તાવના :

જે અર્થે ખાનગી ટ્રસ્ટો અને ટ્રસ્ટીઓને લગતો કાયદાને સ્પષ્ટ કરીને સુધારવાનું ઈષ્ટ છે ; આથી નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે :—

પ્રકરણ ૧

પ્રારંભિક

૧. આ અધિનિયમ “ભારત ટ્રસ્ટ અધિનિયમ, ૧૮૮૨” કહેવાશે અને તે સન ૧૮૮૨ના માર્ચ મહિનાની ૧ વી ટૂંકી સંશોધનાની આરંભ.

તે જમ્મુ અને ઝાંધાર રાજ્ય અને ઝાંધારાન અને નીકોબાર ટાપુઓ વિશ્વાય ચમગ્ર ભારતને લાગુ પડે છે ; પણ કેન્દ્ર સરકાર રાજ્ય ત્રમાં જહેરનામાંથી વખતોવાખત તે ઝાંધારાનાને નીકોબાર ટાપુઓને અથવા તેના કોઈ ભાગને લાગુ પાડી શકશે. પરંતુ આમાંના કોઈ મજકૂરથી વક્ફ સંબંધી મુસ્લિમ કાયદાના નિયમોને અથવા કોઈ રૂઢિગત અથવા અંગત કાયદાથી નક્કી કર્યા પ્રમાણેના અવિભક્ત કુટુંબના પારસ્પરિક સંબંધોને બાધ આવતો નથી અથવા આમાંનો કોઈ મજકૂર સાર્વજનિક કે ખાનગી, ધર્માદ્ધા કે સાખાવતી દૃષ્ટિઓને અથવા યુધ્ય દરમિયાન કબજે કરેલાં માલમિલકતની, તે કબજે કરનારાઓ વચ્ચે વહેંચણી કરવા માટેના ટ્રસ્ટોને લાગુ પડતો નથી અને આ અધિનિયમના બીજા પ્રકરણમાંના કોઈ મજકૂર સદરહુ દિવસ પહેલાં રચેલાં ટ્રસ્ટોને લાગુ પડતો નથી.

૨. આ સાથે જોદેલી અનુસૂચિમાં જણાવેલા કાનૂન અને અધિનિયમો, સદરહુ અનુસૂચિમાં જણાવેલી મર્યાદા સુધી આ અધિનિયમ તે સમયે જેણ લાગુ પડત્યા હોય તે રાજ્યનોમાં રદ કરવામાં આવશે.

સ્થાનિક
વ્યાપિત,
અપવાદ.

૩. મિલકતની માલિકી સાથે જોડાયેલી અને માલિકમાં મૂકેલાં વિશ્વાસમાંથી ઉદ્ભવતી અને તેણે સ્વીકારેલી અથવા તેણે બીજાના અથવા બીજાના અને માલિકના લાભાર્થી જહેર કરીને સ્વીકારેલી જુમ્મેદારી “ટ્રસ્ટ” છે; વિશ્વાસ મૂકનાર અથવા જહેર કરનાર વ્યક્તિ “ટ્રસ્ટનો કર્તા” છે; મૂકેલાં વિશ્વાસની સ્વીકૃતિ કરનાર વ્યક્તિ “ટ્રસ્ટી” કહેવાય છે; જેણા હિતાર્થી વિશ્વાસ સ્વીકૃત કરવામાં આવે તે વ્યક્તિ “હિતાવિકારી” કહેવાય છે ; ટ્રસ્ટની વિષય વસ્તુ “ટ્રસ્ટ-મિલકત” અથવા ટ્રસ્ટનાં નાણાં કહેવાય છે; “લાભદારી હિત” અથવા “હિતાવિકારીનું હિત” એ ટ્રસ્ટની મિલકતના માલિક તરીકે ટ્રસ્ટી વિશ્વધનો તેનો હક છે ; અને જે ખત દ્વારા ટ્રસ્ટ જહેર કરવામાં આવે તે ખત “ટ્રસ્ટ ખત” કહેવાય છે ; તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કાયદાથી ટ્રસ્ટી તરીકે તેના ઉપર મૂકેલી કોઈ ફરજનો લંગ “ટ્રસ્ટ-લંગ” કહેવાય છે.

અર્થાદટન
વિષયક કલમ,
“ટ્રસ્ટ”
“ટ્રસ્ટનો કર્તા”
“ટ્રસ્ટી”
“હિતાવિકારી”
“ટ્રસ્ટ-મિલકત”
“લાભદારી
હિત”
“ટ્રસ્ટ-ખત”
“ટ્રસ્ટ-લંગ”

અને આ અધિનિયમમાં, વિષય કે સંદર્ભથી વિશ્વધનો મજકૂર હોય તે સિવાય, “રનિસ્ટર થયેલ” એટલે તે સમયે “રનિસ્ટર થયેલ” અમલમાં હોય તેવા દસ્તાવેજના રનિસ્ટ્રેશન માટેના કાયદા હેઠળ રનિસ્ટર થયેલ ;

૧૯૭૨ ના. ૧૮૭૨ ને ૧૯૭૨ ની કલમ રચાયાં જણાવેલાં સંખ્યાઓ હેઠળ તેના એજન્ટને આપી હોય અથવા તેના એજન્ટે મેળવી હોય ત્યારે તેને હકીકતની જાણ હોવાનું કહેવાય ; અને “ભારત કરાર અધિનિયમ, ૧૮૭૨” માં વધારાયેલાં અને તેમાં વ્યાખ્યાબદ્ધ કરેલાં તમામ શબ્દપ્રયોગોનાં, તે અધિનિયમથી તેમનો અનુક્રમે જે અર્થ કરેલો હોય તે જ અર્થ હોવાનું ગણાશે.

પ્રકરણ ૨

ટ્રોસ્ટાની રચના બાબત

કાયદેસરનો
હેતુ.

૪. ટ્રોસ્ટ કોઈપણ કાયદેસરના હેતુ માટે રચી શકાશે. ટ્રોસ્ટનો હેતુ નીચે પ્રમાણે હોય તે સિવાય, તે કાયદેસર ગણાશે:—

(ક) કાયદાથી તે હેતુની મના કરેલી હોય; અથવા

(ખ) તે હેતુ એવા પ્રકારનો હોય કે જે તેની છૂટ આપવામાં આવે તો તેનાથી કોઈપણ કાયદાની જોગવાઈઓ નિષ્ફળ જાય; અથવા

(ગ) તે હેતુ કપટપૂર્વકનો હોય; અથવા

(ધ) તે હેતુથી બીજાના જાન કે મિલકતને નુકસાન થતું હોય કે થાય તેમ હોય; અથવા

(ય) ન્યાયાલય તે હેતુને અનૈતિક અથવા અહેર નીતિની વિરુદ્ધ ગણનું હોય.

જેનો હેતુ ગેરકાયદેસર હોય તે દેરેક ટ્રોસ્ટ રદબાતલ ગણાશે. એક કાયદેસર હોય અને બીજો ગેરકાયદેસર હોય એવા બે હેતુ માટે ટ્રોસ્ટ રચેલું હોય અને બન્ને હેતુઓ અલગ પાડી શકાય તેવા ન હોય ત્યારે સમગ્ર ટ્રોસ્ટ રદ ગણાશે.

સ્પષ્ટીકરણ:—આ કલમમાં “કાયદો” એ શરૂઆતી, ટ્રોસ્ટ -મિલકત સ્થાવર હોય અને પરદેશમાં આવેલી હોય ત્યારે તે દેશના કાયદાનો સમાવેશ થાય છે.

ઉદાહરણો

(ક) “ક” “ખ” ને મિલકત ટ્રોસ્ટ તરીકે આપે છે અને તે મિલકતની આવકનો સ્ત્રીને વેશયા તરીકે તાલીમ આપવા તેના લાલન-પાલનના ઉછેર માટે ઉપયોગ કરવા જણાવે છે. આ ટ્રોસ્ટ રદબાતલ છે.

(ખ) “ક”, “ખ”ને મિલકત દાણુંચોરીના ધંધામાં રોકવા અને તેના નફ્ફમાંથી “ક”ના બાળકોનો નિભાવ કરવા — જણાવીને અમૃક મિલકત વસિયતથી ટ્રોસ્ટ તરીકે આપે છે. આ ટ્રોસ્ટ રદબાતલ છે.

(ગ) નાદાર હોય તે સંભેગમાં “ક” તેની હ્યાતી દરમિયાન “ક” માટે અને તેના મરાણ પછી “ખ” માટે અમૃક મિલકત “ખ”ને ટ્રોસ્ટ તરીકે તબદીલ કરે છે. “ક”ને નાદાર દ્યાવવામાં આપે છે. “ક” માટેનું ટ્રોસ્ટ તેના વેણદારોની વિરુદ્ધ હોય તેમ ગેરકાયદેસર છે.

સ્થાવર
મિલકતનું
ટ્રોસ્ટ.

૫. સ્થાવર મિલકતના સંબંધમાં કરેલું ટ્રોસ્ટ, ટ્રોસ્ટના કર્તાઓ અથવા ટ્રોસ્ટીઓ સહી કરેલા બિન-વસિયતી વેખિત ખત્યી જાહેર કરેલું હોય અને રન્જિસ્ટર થયેલું હોય અથવા ટ્રોસ્ટના કર્તાની અથવા ટ્રોસ્ટીની ઈચ્છાથી જાહેર કરેલું હોય તે સિવાય, કાયદેસર ગણી શકાશે નહિ.

જંગમ
મિલકતનું
ટ્રોસ્ટ.

જંગમ મિલકતના સંબંધમાં કરેલું ટ્રોસ્ટ, ઉર્પુર્કત પ્રમાણે જાહેર કરેલું હોય તે સિવાય અથવા મિલકતની માલિકી ટ્રોસ્ટીને તબદીલ કરી હોય તે સિવાય, કાયદેસર ગણી શકાશે નહિ.

જ્યાંં આ નિયમોના આમલથી કોઈ કપટ સાધવામાં આવતું હોય ત્યાં તે લાગુ પડતા નથી.

ટ્રોસ્ટની
રચના.

૬. કલમ પણી જોગવાઈઓને આધીન, ટ્રોસ્ટનો કર્તા કોઈ શરૂઆતી અથવા કાર્યો દ્વારા વાજબી નિશ્ચિતતાથી (ક) પોતાના પક્ષે ટ્રોસ્ટ રચનાના ઈચ્છાદારોનો (ખ) હિતાધિકારીનો, અને (ધ) ટ્રોસ્ટ-મિલકતનો નિર્દેશ કરે અને (ટ્રોસ્ટ વસિયતથી જાહેર કર્યું હોય અથવા ટ્રોસ્ટનો કર્તા પોતે ટ્રોસ્ટી થવાનો હોય તે સિવાય) ટ્રોસ્ટ-મિલકત ટ્રોસ્ટીને તબદીલ કરે, ત્યારે ટ્રોસ્ટ રચાય છે.

ઉદાહરણો

(ક) “ક”, અમૃક મિલકત “ખ”ને વસિયતથી આપે છે. તેને પૂરો વિશ્વાસ હોય છે કે તે તેનો “ગ” ના લાભાર્થી નિકાલ કરશે. “ક” અને “ગ” ને સંબંધ છે ત્યાંસુધી આ ટ્રોસ્ટની રચના થઈ કહેવાય.

(ખ) “ક” મિલકત કુટુંબમાં ચાલુ રાખશે એવી ધારણાથી “ક” અમૃક મિલકત “ખ”ને વસિયતથી આપે છે. આથી ટ્રોસ્ટની રચના થતી નથી કારણું કે હિતાધિકારીનો નિર્દેશ વાજબી નિશ્ચિતતાથી થયો નથી.

(ગ) “ક” અમૃક મિલકત “ખ”ને વસિયતથી આપે છે અને તેને તે મિલકત “ગ” ના કુટુંબના જે સભ્યો “ખ”ને સૌથી વધુ લાયક લાગે તેમને વહેંચી આપવાની વિનાંતી કરે છે. આમ કરવાથી ટ્રોસ્ટ રચાતું નથી કારણું કે વાજબી નિશ્ચિતતાથી હિતાધિકારીઓનો નિર્દેશ થયો નથી.

(ધ) "ક" અમૃત મિલકત "ખ" ને એવી દીઘાથી આપે છે કે તેણે તે મિલકતનો મોટો ભાગ "ગ" નાં બાળકોને વહેંથી આપવો. આમ કરવાથી ટ્રૂસ્ટ રચાતું નથી કારણ કે ટ્રૂસ્ટની મિલકતનો પૂરતી નિશ્ચિતતાથી નિર્દેશ કરવામાં આવો નથી.

(ય) "ક" એક હુકીન અને વેપારમાંનો ચાલુ માલ "ખ" ને એવી શરતે વસિયતથી આપે છે કે તે "ક" નું દ્રુત ચૂકવે અને "ગ" ને વારસો આપે. આ શરત છે અને "ક" ના લોશદારો અને "ગ" માટે તે ટ્રૂસ્ટ નથી.

૭. ટ્રૂસ્ટ નીચેનાથી રચી શકશે :--

ટ્રૂસ્ટ કોણ
રચી શકે.

(ક) કરાર કરવાની કામતા ધરાવતી હોય તેવી દરેક વ્યક્તિથી, અને

(ખ) અવલ હકૂમતના મુખ્ય દીવાની ન્યાયાલયની પરવાનગી બઈને સગીરથી અથવા તેના વતી કોઈ વ્યક્તિથી:

પરંતુ દરેક કિસ્સામાં જે સંલેખામાં અને જેઠે સુધી ટ્રૂસ્ટનો કર્તા ટ્રૂસ્ટ મિલકતની વ્યવસ્થા કરી શકે તે સંબંધી તે સમયે અમલમાં હોય તે કાયદાને અધીન રહેશે.

૮. ટ્રૂસ્ટની વિષય વસ્તુ, હિતાધિકારીને તબદીલ કરી શકાય તે મિલકત હોવી જોઈએ.

ટ્રૂસ્ટનો વિષય.

તે ચાલુ ટ્રૂસ્ટ હેઠળ માત્ર લાભદારી હિત ન હોય જોઈએ.

૯. મિલકત ધરાવી શકે તેવી દરેક વ્યક્તિ હિતાધિકારી થઈ શકશે.

હિતાધિકારી
કોણ થઈ શકે.
હિતાધિકારીનો
આસ્થીકાર.

સૂચિત હિતાધિકારી ટ્રૂસ્ટીને પત્ર લખીને અથવા ટ્રૂસ્ટની જાણ થતાં તેને વિસંગત હક દાવો આગળ કરીને ટ્રૂસ્ટ હેઠળનું હિત ત્યજ દર્દી શકશે.

ટ્રૂસ્ટી કોણ
થઈ શકે.

૧૦. મિલકત ધરાવી શકે તે દરેક વ્યક્તિ ટ્રૂસ્ટી થઈ શકશે; પણ ટ્રૂસ્ટમાં સ્વવિવેક વાપરવાનો હોય, ત્યારે ટ્રૂસ્ટી, પોતે કરાર કરવાની કામતા ધરાવતો હોય તે સિવાય તેનો કરારભાર કરી શકશે નહિ.

ટ્રૂસ્ટ સ્વીકારવા
કોઈ બંધાયેલ
નથી.

ટ્રૂસ્ટ સ્વીકારવા કોઈપણ વ્યક્તિ બંધાયેલ નથી.

ટ્રૂસ્ટનો
સ્વીકાર.

ટ્રૂસ્ટનો સ્વીકાર, તે સ્વીકારનો વાજબી નિશ્ચિતતાથી નિર્દેશ કરતા ટ્રૂસ્ટના કોઈ શરૂદો અથવા કાર્યો વડે થાય છે.

ટ્રૂસ્ટનો
આસ્થીકાર.

એને ટ્રૂસ્ટી બનાવવા ધારી હોય તે વ્યક્તિ ટ્રૂસ્ટ સ્વીકારવાને બદલે, વાજબી મુદ્દતની આંદર ટ્રૂસ્ટનો આસ્થીકાર કરી શકશે અને આવી રીતે આસ્થીકાર થવાથી ટ્રૂસ્ટ-મિલકત તેનામાં નિહિત થશે નહિ.

બે અથવા બધારે સહ ટ્રૂસ્ટીઓમાંથી એક ટ્રૂસ્ટીએ આસ્થીકાર કરવાથી ટ્રૂસ્ટ-મિલકત બીજા ટ્રૂસ્ટી કે બીજા ટ્રૂસ્ટીઓમાં નિહિત થાય છે અને ટ્રૂસ્ટની રચના થયાની તારીખથી તે કે તેઓ એકમાત્ર ટ્રૂસ્ટી કે ટ્રૂસ્ટીએ બને છે.

ઉદાહરણો

(ક) "ક" અમૃત મિલકત તેના એકિજક્યુટરો "ખ" અને "ગ" ને "ધ" ના ટ્રૂસ્ટીએ તરીકે વસિયતથી આપે છે. "ખ" અને "ગ", "ક" ના વસિયત પુરવાર કરે છે. આ ખુદ ટ્રૂસ્ટનો સ્વીકાર છે અને "ખ" અને "ગ" મિલકત "ધ" માટે ટ્રૂસ્ટ તરીકે ધરાવે છે.

(ખ) "ક" અમૃત મિલકત "ખ" ને તે વેચવા માટે અને તેનો ઉપજમાંથી "ક" ના દેવાં ચૂકવવા ટ્રૂસ્ટને તબદીલ કરે છે. "ખ" તે ટ્રૂસ્ટનો સ્વીકાર કરે છે અને મિલકત વેચે છે. "ખ" ને સંબંધ છે ત્યાં સુધી "ક" ના લોશદારો માટે ઉપજનું ટ્રૂસ્ટ રચાય છે.

(ગ) "ક" અમૃત ટ્રૂસ્ટો હેઠળની એક લાખ રૂપિયાની રકમ "ખ" ને વસિયતથી આપે છે અને તેનો પોતાના એકિજક્યુટર તરીકે નીમે છે. "ખ" લાખ રૂપિયા સામાન્ય અસ્ક્ર્યામતથી જુદા પાડી ખાસ હેતુ માટે તેનો ઉપયોગ કરે છે. આ ટ્રૂસ્ટનો સ્વીકાર થયો ગણાય.

પ્રકરણ ૩

ટ્રૂસ્ટીઓની ફરજો અને જવાબદારીઓ બાબત.

૧૧. ટ્રૂસ્ટી ટ્રૂસ્ટના ઉદ્દેશોનું અને ટ્રૂસ્ટની રચના વખતે આપેલા પણ કરી શકે તેવા તમામ હિતાધિકારીઓની સંમતિથી દેરક્ષાર કરેલા હોય તે સિવાયના ટ્રૂસ્ટના કર્તૃના આદેશોનું પાલન કરવા બંધાયેલો છે.

ટ્રૂસ્ટીએ
ટ્રૂસ્ટનો વહીવટ
કરવા બાબત.

હિતાધિકારી કરાર કરી શકે તેમ ન હોય, ત્યારે તેની સંમતિ આ કલમના હેતુઓ માટે, અવલ હક્કુમતના મુખ્ય દીવાની ન્યાયાલય દ્વારા આપી શકાયે.

આ કલમનો કોઈ મજકૂર, જેનું પાચન કરવાનું અવ્યવહારું, ગેરકાયદેસર અથવા દેખીતી રીતે હિતાધિકારીઓને નુકસાનકરક હોય તેવા કોઈ આદેશનું પાચન કરવાનું ટ્રૂસ્ટી માટે આવશ્યક બનાવે છે અથ ગણ્યાશે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ.—વિરુદ્ધનો આશય જણાવવામાં આવ્યો હોય તે સિવાય, દેવાની ચુકવણી માટેના ટ્રૂસ્ટોનો ઉદ્દેશ (ક) ટ્રૂસ્ટના કર્તાનોં અને ટ્રૂસ્ટના ખતની તારીખે અથવા આનું ખત વસિયત હોય ત્યારે તેના મુખ્યની તારીખ વિદ્યમાન હોય અને વસૂલ કરી શકાય તેવા દેવાની ચુકવણાનો અને (ખ) વાજ વગરના દેવાનો બાબતમાં, દેવાની રકમ વાજ વગર ભરપાઈ કરવાનો ગણ્યાશે.

ઉદાહરણો

(ક) "ક" ટ્રૂસ્ટી છે અને તેને માત્ર કેટલીક જમીન જહેર હરાજીથી વેચવાનો અધિકાર છે. તે ખાનગી કરારથી જમીન વેચી શકે નહિ.

(ખ) "ર", "લ" અને "વ" માટે, "ક" અમૃક જમીનનો ટ્રૂસ્ટી છે: અમૃક નિર્દિષ્ટ રકમ વર્ષ "ખ" ને જમીન વેચવાનો "ક" ને અધિકાર છે. "ર", "લ" અને "વ" કરાર કરવાનો અધિકાર ધરાવે છે, તેથી એવી સંમતિ આપે છે કે "ક" ઓછી રકમથી "ગ" ને જમીન વેચી શકે છે. "ક" તે અનુસાર જમીન વેચી શકે છે.

(ગ) "ક", "ખ" અને તેનાં બાળકો માટે ટ્રૂસ્ટી છે, ટ્રૂસ્ટોની કર્તા તેને "ખ"ની વિનંતી થયે તેના પતિ "ગ" ને તેના બોન્ડની જમીનગીરી ઉપર નાણાં ધીરવાનો આદેશ આપે છે. "ગ" નાદર બને છે અને "ખ", "ક" ને રકમ કરને આપવા વિનંતી કરે છે. "ક" ધીરાણ આપવાની ના પાડી શકે છે.

ટ્રૂસ્ટીએ
ટરનું
મિલકતની
સ્વાતિ
પ્રવાને માહિતી
મેળવવા
ભાબત.

૧૨. ટ્રૂસ્ટી પોતે ટ્રૂસ્ટની મિલકતના પ્રકાર તથા સંભેગોથી, બનતી ત્વરાએ વાકેદી થવા, જરૂર પડે ત્યાં ટ્રૂસ્ટની મિલકત પોતાને તબદીલ કરવા, અને (ટ્રૂસ્ટના ખતની જેગવાઈઓને અધીન) અનુયો અને જેખમકારક જમીનગીરી ઉપર રેકવામાં આવેલાં ટ્રૂસ્ટનાં નાણાં પાછા મેળવવા બંધાયેલો છે.

ઉદાહરણો

(ક) ટ્રૂસ્ટ-મિલકત એ અંગત જમીનગીરી ઉપર લેણું નીકળનું દેવું છે. ટ્રૂસ્ટ-ખતથી ટ્રૂસ્ટીને એવું લેણું નીકળનું દેવું છોડી દેવાનો કોઈ વિવેકાધિકાર મળતો નથી. બિન-જરૂરી વિલંબ કર્યો વગર દેવું વસૂલ કરવાની ફરજ છે.

(ખ) ટ્રૂસ્ટ- મિલકત, બે સહ-ટ્રૂસ્ટીઓમાંથી એક સહ-ટ્રૂસ્ટી હસ્તકનાં નાણાં ગણ્યાય, ટ્રૂસ્ટ ખતથી કશો વિવેકાધિકાર મળતો નથી. બીજા સહ-ટ્રૂસ્ટીએ પ્રથમ સહ-ટ્રૂસ્ટીને કેસના સંભેગો પ્રમાણે જરૂરી હોય તે કરતાં વધુ મુદત સુધી નાણાં રાખવા દેવાં એઈએ નહિ.

ટ્રૂસ્ટીએ ટ્રૂસ્ટ-
મિલકતની
ઈલાખાનું
રક્ષણ કરવા
ભાબત.

૧૩. ટ્રૂસ્ટી આવા તમામ દાવા ચાલુ રાખવા અને તેનો બચાવ કરવા, અને (ટ્રૂસ્ટ ખતની જેગવાઈઓને અધીન) ટ્રૂસ્ટ-મિલકતનો પ્રકાર અને રકમ અથવા કિંમત ધ્યાનમાં વર્દિને, ટ્રૂસ્ટ-મિલકતની તપાસાની માટે અને તેના ઈલાખાના પ્રતિપાદન અથવા રક્ષણ માટે વાજબી રીતે જરૂરી હોય તેવાં બીજાં પગલાં બેવા બંધાયેલો છે.

ટ્રૂસ્ટીએ
હિતાધિકારીની
વિરુદ્ધમાં
ઈલાખો
આગળ
કરવો નહિ.

૧૪. ટ્રૂસ્ટીએ હિતાધિકારીના હિત વિરુદ્ધ પોતાના માટે અથવા બીજાના માટે ટ્રૂસ્ટ-મિલકતનો કોઈ ઈલાખો આગળ કરવો નહિ અથવા તેમાં મદદ કરવી નહિ.

ટ્રૂસ્ટીએ
રાખવાની
કાળજી.

૧૫. ટ્રૂસ્ટી, ટ્રૂસ્ટ-મિલકતની કોઈ સમજું વ્યક્તિ એવી મિલકત પોતાની હોય અને તેની જેટલી કાળજી વેઠેની જીંદગીની બંધાયેલો અને વિરુદ્ધનો કરાર ન હોય તો તેવી રીતે ટ્રૂસ્ટોની કરનાર ટ્રૂસ્ટી ટ્રૂસ્ટની મિલકતની હાનિ, નાશ અથવા બગાડ માટે જવાબદાર થશે નહિ.

ઉદાહરણો

(ક) કલકતામાં રહેતો "ક", મુંબઈમાં રહેતા "ખ" માટે ટ્રૂસ્ટી છે. કશી શંકા વગરની શાખ ધરાવતી વ્યક્તિએ ટ્રૂસ્ટની વર્કેશનમાં બંધાયેલો અને મુંબઈમાં ચુકવવાપાત્ર બિલો દ્વારા "ક" ટ્રૂસ્ટનાં નાણાં "ખ" ને મોકલાવે છે. બિલો સ્વીકારાતો નથી. "ક" જોટ ભરપાઈ કરવા બંધાયેલો નથી.

(ખ) પહું ધરાવેલી મિલકતનો ટ્રૂસ્ટી “ક” ભાડૂતને ટ્રૂસ્ટને ખાતે બેન્કર “ખ” જે તે વખતે શાખ ધરાવે છે તેને ભાડૂં ભરવા હરમાવે છે. તે અનુસાર ભાડૂં “ખ” ને આપવામાં આવે છે અને “ક” માત્ર જરૂર પડે ત્યાં સુધી પેસા “ખ” પાસે રહેવા દે છે. નાણાં પાછાં લઈ લેવામાં આવે તે પહેલાં “ખ” નાદાર બને છે. “ક” ને “ખ” નાદાર સંઝેણામાં હોવાનું માનવાને કોઈ કારણ ન હોવાથી તે નુકસાની ભરપાઈ કરવા બંધાયેલો નથી.

(ગ) “ક”, “ખ”ના બે દેવાં માટેનો ટ્રૂસ્ટી છે; એક દેવું છુટું કરે છે અને બીજાની શુધ્ધબુધ્યથી પત્રાવટ કરે છે અને વાજબી રીતે ઓમ માને છે કે તેમ કરવું “ખ” ના હિતમાં છે. તેમ કરવાથી “ખ” ને થયેલું કોઈ નુકસાન ભરપાઈ કરવા “ક” બંધાયેલો નથી.

(ધ) ટ્રૂસ્ટ-મિલકત વિલાભમી વેચવાનો જેણ આદેશ થયો છે તેવો ટ્રૂસ્ટી “ક” તે મિલકત વેચે છે પણ વેચાણની જહેરાત કરતો નથી અને બીજી રીતે હરીકાઈ નોતરવાની વાજબી કાળજી લેવામાં ચૂક કરે છે. તેનાથી હિતાધિકારીને થયેલું નુકસાન ભરપાઈ કરવા “ક” બંધાયેલો છે.

(ય) “ખ” માટેનો ટ્રૂસ્ટી “ક” તેના ટ્રૂસ્ટના વહીવટ કરતી વખતે ટ્રૂસ્ટની મિલકત વેચે છે પણ તેના પણ ઘટની કાળજીના અભાવને કારણે ખરીદીનાં નાણાંનો અમૃક ભાગ તે મેળવતો નથી. તેમ છતાં “ખ” ને થયેલું નુકસાન ભરપાઈ કરવા “ક” બંધાયેલો છે.

(ઝ) “ખ” માટે વીમાની પોલીસીના ટ્રૂસ્ટી બનેલા “ક” પાસે પ્રિમોયમ ભરવા માટે નાણાં છે. “ક” પ્રીમીયમ ભરવામાં બેઠકારી બતાવે છે અને પરિણામે પોલીસી રદ થાય છે. “ક”, “ખ” ને થયેલું નુકસાન ભરપાઈ કરવા બંધાયેલો છે.

(ઝ) “ક” કેટલાંક નાણાં “ખ” અને “ગ” ને ટ્રૂસ્ટીઓ તરીકે વસિયતથી આપે છે અને તેમને ટ્રૂસ્ટનાં નાણાં જેમાં “ક” એ પાતે નાણાં રોકેલાં છે તેવી અમૃક પેઢીની અંગત જામીનગીરી ઉપર ચાલુ રાખવા અધિકાર આપે છે. “ક” મુશ્કું પામે છે અને પેઢીમાં ફેરફાર થાય છે “ખ” અને “ગ” એ નવી પેઢીની અંગત જામીનગીરી ઉપર નાણાં રહેવા દેવાની પરવાનગી આપવી જોઈએ નહિ.

(ઝ) “ખ” માટેનો ટ્રૂસ્ટી “ક” પોતાના સહ-ટ્રૂસ્ટી “ગ” દ્વારા જ ટ્રૂસ્ટના વહીવટ થવા દે છે. “ગ” ટ્રૂસ્ટીની મિલકતનો ગેરાઉપથોગ કરે છે. “ખ” ને થતા નુકસાન માટે “ક” અંગત રીતે જવાબદાર છે.

૧૬. ઉત્તરોત્તર જુદી જુદી વ્યક્તિનોને લાલ થાય એ રીતે ટ્રૂસ્ટ રચવામાં આવે અને ટ્રૂસ્ટની મિલકત બગડી જાય તેવી અથવા ભાવિ કે પ્રચાયરતી હિતના સ્વરૂપની હોય, ત્યારે વિરુદ્ધનો આશય હોવાનું ટ્રૂસ્ટના ખત ઉપરથી અનુમાન કરી શકાય તે સિવાય, ટ્રૂસ્ટી તે મિલકતનું કાયમી સ્વરૂપનો અને તાત્કાલિક નહોં થાય તેવી મિલકતમાં રૂપાંતર કરવા બંધાયેલો છે.

નાથ પામે
તેવી
મિલકતના
રૂપાંતર
બાબત.

ઉદાહરણો

(ક) “ક” “ગ” જ્વે ત્યાં સુધી તેના માટે અને તેનું મુશ્કું થતાં “ધ” માટે અને “ધ”નું મુશ્કું થતાં “ચ” માટે તેની બધી મિલકત ટ્રૂસ્ટ તરીકે “ખ” ને વસિયતથી આપે છે “ક”ની મિલકતમાં ત્રણ પહું ધરાવેલો ધરેશે. અને તે ધરેલોના ધર તરીકે લોગવટો થાય ઓવો તેનો દ્યારાદો હોવાનું દર્શાવતો કોઈ ઉલ્લેખ “ક” ની વસિયતમાં નથી. “ખ” એ ધર વેચી ઢેવાં જોઈએ અને તેની ઉપજનું કલમ ૨૦ અનુસાર રોકાણ કરવું જોઈએ.

(ખ) “ક” “ખ” ને કલકત્તામાંના તેનાં પહું ધરાવેલાં ત્રણ ધરો અને તેમાંનું તમામ ફરનિયર “ગ” જ્વે ત્યાં સુધી તેના માટે અને તેનું મુશ્કું થતાં “ધ” માટે અને “ધ”નું મુશ્કું થતાં “ચ” માટે ટ્રૂસ્ટ તરીકે વસિયતથી આપે છે અલ્લી ધર અને ફરનિયરનો લોગવટો કરવા દેવાનો દ્યારાદો સ્પષ્ટપણે જાણું આવે છે અને તેણે “ખ” એ તે વેચવાં જોઈએ નહિ.

૧૭. જયારે એક કરતાં વધારે હિતાધિકારીએ હોય, ત્યારે ટ્રૂસ્ટી નિષ્પક્ષપાતી રહેવા બંધાયેલો છે અને તેણે એકના લાલ માટે બીજી વ્યક્તિના બેઠો ટ્રૂસ્ટનો વહીવટ નહીં જ કરવો જોઈએ.

ટ્રૂસ્ટી
નિષ્પક્ષપાતી
દેવા જોઈએ.

ટ્રૂસ્ટીને વિવેકાધિકાર હોય ત્યારે, આ કલમમાંના કોઈ મજકૂરથી ન્યાયાલયને આવો વિવેકાધિકાર વાજબી રીતે અને શુધ્ધબુધ્યથી વાપરવા ઉપર નિયંત્રણ મુકવાનો અધિકાર મળે છે ઓમ ગણાશે નહીં.

ઉદાહરણો

“ખ”, “ગ” અને “ધ” ના ટ્રૂસ્ટી “ક” ને ટ્રૂસ્ટની મિલકતનું રોકાણ કરવાની જુદી જુદી નિર્દિષ્ટ પદ્ધતિઓમાંથી પસંદગી કરવાનો અધિકાર છે. “ક” શુધ્ધબુધ્યથી આ પદ્ધતિઓમાંથી એક પસંદ કરે છે. પસંદગીના પરિણામે “ખ”, “ગ” અને “ધ” સાપેક્ષ હકોમાં ફેરફાર થતો હોય તો પણ ન્યાયાલય દખલવારી કરશે નહીં.

૧૮. ઉત્તરોત્તર જુદી જુદી વ્યક્તિનોને લાલ થાય એ રીતે ટ્રૂસ્ટ રચવામાં આવે અને ટ્રૂસ્ટની મિલકત તેમાંની એક વ્યક્તિના કલજામાં હોય ત્યારે જો તે વિનાશકારી અથવા કાયમ માટે લાનિકારક હોય તેનું કોઈ કાર્ય કરે અથવા કરવાની ધમકી આપે, તો ટ્રૂસ્ટી એવું કાર્ય અટકાવવા પગલાં લેવા બંધાયેલો છે.

ટ્રૂસ્ટીએ
નગાડ થતો
અટકાવવા
બાબત.

हिसाब
अने
माहिती.

१५. ट्रस्ट-मिलकंतना योजना अने भूलयूक विनाना हिसाब राजवा अने (भ) हिताधिकारीना विनांतीथी तमाम वाजबी समये ट्रस्ट-मिलकंतनी रकम अने छालत अंगेनी पूरेपूरी अने खरेखरी माहिती तेने आपवा बांधायेवा छे।

ट्रस्टना
भाषुपांत्र
रोकाणु

१६. ट्रस्ट-मिलकंतमां नाशां होय अने तेनो गत्कालिक अथवा वहेवी तारीखे ट्रस्टना हेतु माटे उपयोग करी थाय एम न होय त्यारे ट्रस्टी (ट्रस्टना भतमांना कोई आदेशने अधीन रहीने) बीच कोई नहीं पाणी नीचेनी सिक्युरीटीओमां नाशां रोकवा बांधायेवा छे।

(क) कोईपूर राज्य सरकार अथवा केन्द्र सरकार अथवा युनाईटेड किंडम औरु घोट बिटन अने आयरलैन्डनी प्रेमिसरी नेटो, इबेन्यरो, स्टोक अथवा बीच सिक्युरीटीओमां:

परंतु जे सिक्युरीटीओनी मुद्रव रकम अने ते उपरना व्याज ए बनेनी आवी कोई राज्य सरकारे पूरेपूरी अने बिन शरीरी बांधधरी आयेवी होय ते सिक्युरीटीओ, आ झंडना हेतुओ माटे तेवी सरकारनी सिक्युरीटीओ गाणाशे;

(भ) भारतनी अथवा गवर्नर जनरल ईन काउन्सीलनी अथवा कोई प्रांतनी आवक उपर पंदरमी ओगस्ट १९४७ पहेवां युनाईटेड किंडमनी पालमिन्टे जेनो बोने नांच्चा होय के जेनी बांधधरी आपी होय तेवा बोन्डमां, इबेन्यरोमां अन वर्षसिनमां:

परंतु पंदरमी हेख्युआरी, १९१६ पछी कोईपूर नाशां कोई समाप्त थवा पात्र वर्षसिनना संबंधमां ग्राम विमोचन फँड स्थापवामां आव्यु होय ते सिवाय तेवा वर्षसिनमां रोकी थाक्ये नहीं पाणी आ परंतुकमांना कोई मज्जूर उपर्युक्त तारीख पहेवां करेला रोकाणेने लागु पड्ये नहीं।

(भाप) युनाईटेड किंडमनी पालमिन्टना अधिनियमना अधिकार छेठा भारत माटेना सेकेटरी औरु स्टेट ईन काउन्सिले बजार पात्रा होय अने जे भारतनी आवक खाते व्यार्या होय तेवां अथवा जे गवर्नमेन्ट औरु ईन्डीया अधिनियम, १९३५ना भाग १३नी जेगवाईओ छेठा गवर्नर जनरल ईन काउन्सीलना वती सेकेटरी औरु स्टेटे बहार पात्रा होय तेवा भारतना साता त्रासु टका स्टोकमां, भारतना त्रासु टका स्टोकमां, भारतना आवी टका स्टोकमां, अथवा बीज कोई क्रेपीटव स्टोकमां।

(ग) जेना उपर व्याज माटे भारत माटेना सेकेटरी औरु स्टेट ईन काउन्सिले अथवा केन्द्र सरकारे बांधधरी आपी होय तेवा रेलवे अने बीच कंपनीओनो जे स्टोक अथवा इबेन्यरोमां अथवा जेना व्याज माटे भारत माटेना सेकेटरी औरु स्टेट ईन काउन्सिले अथवा मुंबईनी राज्य सरकारे बांधधरी आपी होय तेवा मुंबई प्रेविन्सियल सहभारी बैन्क लीमीटेना इबेन्यरोमां।

(घ) कोईपूर प्रेसिडेन्सी शहेरमां अथवा रंगून शहेरमां कोई म्युनिसिपल मंडो, पोर्ट ट्रस्टे अथवा शहेर सुधारणा ट्रस्टे अथवा तेना वती अथवा करांची बंदरना ट्रस्टीओओ अथवा तेमना वती कोई केन्द्र अधिनियम अथवा प्रांतीय अधिनियम अथवा राज्य अधिनियमना अधिकार छेठा बहार पात्रेवां इबेन्यरो अथवा भरण्यांना बदलवामां करेवी बीच सिक्युरीटीओमां:

परंतु उ१मी मार्च, १९४८ पछी रंगून शहेरमां म्युनिसिपल मंडो, पोर्ट ट्रस्टे अथवा शहेर सुधारणा ट्रस्टे अथवा तेना वती अथवा करांची बंदरना ट्रस्टीओओ अथवा तेमना वती बहार पात्रेवी कोई सिक्युरीटीओमां नाशां रोकी थाक्ये नहीं।

(ङ) आ अधिनियम लागु पठो होय ते राज्यक्षेत्रेना कोईपूर भागमां आवेली कोई स्थावर मिलकंतना प्रथम गीरो अंगे परंतु मिलकंत वर्षोनी मुद्रत सुधीनो पटो धरावती न होवी जेईओ अने मिलकंतनी किमत गीरो नाशांना एक तुरीयांश भाग करतां अथवा जे मिलकंतमां मकानेनो समावेश थतो होय तो अक द्वितीयांश भाग करतां वधु होवी जेईओ नहीं।

(च) “युनिट ट्रस्ट औरु ईन्डीया अधिनियम, १९६३” नी कवम २१ छेठा करेवी कोई युनिट योजना छेठा युनिट ट्रस्ट औरु ईन्डीयाने बहार पात्रेवा युनिटेमां; अथवा

(७) ट्रस्ट भतथी अथवा केन्द्र सरकारे राज्यत्रमां जेहेनामाथी अथवा उच्च न्यायालय आ अर्थे वर्षतोवधत करावे तेवा कोई नियमथी स्पष्टपाणे अधिकार आयेव बीच कोई सिक्युरीटीमां :

परंतु कोई व्यक्तित कराव करी शके एम होय अने पोताना माटे ज्वन पर्यंत अथवा कोई मोटी ओस्टेट माके ट्रस्ट-मिलकंतनी आवक मेणववानो कब्जे धराववा हक्काव होय त्यारे खंडो (घ) (च) अने (छ) मां जावावेवी अथवा उल्वेभेवी कोई सिक्युरीटीमां तेनी वेखित संमति सिवाय कोई रोकाणु करी थाक्ये नहीं।

मार्च
१९६३
नो
पर में;

૨૦૩. (૧) ક્રમ ૨૦ના જાણવેલી અથવા ઉલ્લેખલી સિક્યુરેટીઓ પેડી કોઈપણ સિક્યુરેટી છોડવી શકાય તેમ હોય તે છાં અને કિમત છોડવણી મૂલ્ય કરતાં વધુ હોય તે છાં, તે સિક્યુરેટીમાં ટ્રસ્ટી રોકાણ કરી શકશે:

પરંતુ ટ્રસ્ટીએ ક્રમ ૨૦ના ખંડ (૧) અને (૨)માં જાણવેલી કે ઉલ્લેખલી ને કોઈ સિક્યુરેટી સમાન ભાવે અથવા બીજા કોઈ નિયત દરે ખરીદ કર્યાની તારીખથી પંદર વર્ષની આંદર છોડવવા પાત્ર હોય તેવી કોઈ સિક્યુરેટી તેના છેડવણી મૂલ્ય કરતાં વચારે ભાવે ખરીદી શકાયે નહીં અથવા સફરાનું ખંડમાં જાણવેલી અથવા ઉલ્લેખલી હોય તેવી સમાન ભાવે અથવા બીજા કોઈ નિયત દરે છોડવવા પાત્ર હોય તેવી કોઈ સિક્યુરેટી સમાન ભાવ કરતાં અથવા એવા નિયત દર કરતાં પંદર ટકાથી વધુ હોય તેવા ભાવે ખરીદી શકાયે નહીં.

(૨) ટ્રસ્ટી આ ક્રમ અનુસાર ખરીદા હોય તેવા કોઈ છોડવવા જેગ સ્ટોક, ફંડ અથવા સિક્યુરેટી, છોડવણી ન થાય તાં સુધી પોતાની પાસે રાખી શકશે.

૨૧. ક્રમ ૨૦માંના કોઈ મજફૂર આ અધિનિયમ અમલમાં આવવાની તારીખ પહેલાં કરેલાં નાણાં રોકાણુને વાગું પણે નર્ધી અથવા ક્રમ ૨૦માંના કોઈ મજફૂરથી “જમીન સુધારણા અધિનિયમ, ૧૯૭૧” હેઠળ વિરાસુ માટે જનીવારી રીતે જાડગીરો મૂકી દીવેલી સ્થાવર મિલકતના ગીરો ઉપરના રોકાણને અથવા ટ્રસ્ટ નાણાં ત્રણ હજર રૂપિયાથી વધુ ન હોય તો સરકારી બચત બેન્કમાં તે રીપોઝીટ કરવાને પ્રતિબંધ થાય છે એમ ગણાયે નહીં.

છોડવી	શકાય
તેવા સ્ટોક	બીજા ભાવે
ખરીદવણી	ખરીદવણી
સત્તા.	
સન	૧૯૭૧ના
અધિનિયમ	
૨૬ હેઠળ	
સરકારમાં	
આડગીરો	
મુકેલી	
જમીનના	
ગીરો બાબત.	
સરકારી	
બચત બેન્કમાં	
રીપોઝીટ	
બાબત.	

૨૨. નિર્દિષ્ટ સમયાં વેચાનો જો આદેશ આપવામાં આવ્યો હોય તે ટ્રસ્ટી એવો સમય લંબાવે ત્યારે પોતાના અને ડિપાર્ટમેન્ટની વચ્ચેના સંબંધમાં સમય લંબાવવાથી હિતાધિકારીને બાધ આવતો નથી એવું સાબિત કરવાનો બોલે, સમય લંબાવવાનો અધિકાર અવત હક્કુમતના મુખ્ય દીવાની નાયાવો આપ્યો હોય તે સિવાય, ટ્રસ્ટી ઉપર રહેશે.

નિર્દિષ્ટ	સમયમાં
સમયમાં	વેચાનો
એવો	જેને આદેશ
બાધ	આપવામાં
એવું	એવો
હોય તે	હોય તે
ટ્રસ્ટીએ	ટ્રસ્ટીએ
વેચાય કરવા	વેચાય કરવા
બાબત.	

ઉદાહરણ

“કુ” “ખ” ને મિલકત તમામ બનતી તરાએ અને પાંચ વર્ષની આંદર વેચવાની અને ડિપજનો “ગ” ના હિયદા માટે ઉપોગ કરવાની સુચના સાથે વસ્તિયતથી આપે છે. વાજબી સ્વવિરોધ વાપરીને, “ખ” વેચાય છું રીતું સુધી મુલ્યત્વી રાખે છે, તેથી વેચાય ગેરકાયદેસર કર્યાં નથી પણ “ગ” વેચાય મુલ્યત્વી રાખવાથી પોતાને નુકસાન થયું છે, એવો આક્ષેપ કરીને નુકસાન મેળવવા “ખ” ઉપર દાવો કરે છે. આવા દાવામાં “ગ” ને નુકસાન થયું નથી તે સાબિત કરવાનો બોલે “ખ” ઉપર રહેશે.

૨૩. ટ્રસ્ટી ટ્રસ્ટ-ભાગ કરે ત્યારે તેનાથી ટ્રસ્ટ-મિલકતને અથવા હિતાધિકારીને નુકસાન પહોંચયું હોય તે ઉપરાઈ કરવા ટ્રસ્ટી જવાબદાર છે, સિવાય કે હિતાધિકારીએ કપટ દ્વારા ટ્રસ્ટીને એવો ભાગ કરવા લલચાયા હોય અથવા હિતાધિકારી કરાર કરવા સમર્થ હોઈ કેસની હકીકતોની અને ટ્રસ્ટ સામેના તેના હકોની પૂરી જાળ સાથે જબરદસ્તી અથવા આપોણ દાવાણ તેના ઉપર લલચાયા વગર એવા ભંગમાં તેણે સહમતિ આપી હોય અથવા પાછળથી તેમાં કન્યુબ થયા હોય.

ટ્રસ્ટ-ભાગ	માટેની
	જવાબદારી.

ટ્રસ્ટ ભાગ કરનાર ટ્રસ્ટી નીચેના ડિસ્સાઓમાં હોય તે સિવાય, વાજ આપવા જવાબદાર થશે નહિં,—

- તેને ખરેખર વાજ મળ્યું હોય;
- ટ્રસ્ટ ભાગ, હિતાધિકારીને ટ્રસ્ટ-નાણાં ચૂકવવાનો ગેરવાજબી વિલંબ થતાં થયો હોય;
- ટ્રસ્ટીને વાજ મળ્યું જોઈનું હતું પણ તેણે તે મળ્યું ન હોય;
- તેને વાજ મળ્યું હોવાનું વાજબી અનુમાન કરી શકાય:

(ક)માં જાણવેલા કેસમાં તે, ખરેખર મળેલા વ્યાજનો હિસાબ આપવા અને (ખ), (ગ) અને (ધ)માં જાણવેલા કેસોમાં, તે ન્યાયાલય અન્યથા આદેશ કરે તે સિવાય, દર વર્ષ દર સેંકડે છતકા બેંગ સાદા વ્યાજનો હિસાબ આપવા જવાબદાર છે.

(ચ) ટ્રસ્ટ નાણાં રોકવામાં અથવા તે ઉપરનું વ્યાજ કે ડિવિડન્ડ એકંઈ કરવામાં કસુર થતો ટ્રસ્ટ-ભંગ થયો હોય ત્યારે, તે તેજ દરે (આર્ધ અર્ધ વર્ષને ગાળે)ચકવૃધિ વ્યાજનો હિસાબ આપવા જવાબદાર છે.

(છ) ટ્રસ્ટ-નાણાં અથવા તેની ઊપજ વેપાર કે ધૂધામાં રોકવામાં આવે એથી ટ્રસ્ટ-ભંગ થયો હોય ત્યારે તે હિતાધિકારી ઈચ્છે તે મુજબ કયાં તો તેજ દરે (આર્ધ અર્ધ વર્ષના ગાળે) ચકવૃધિ વ્યાજનો અથવા તેવા રોકાણથી કરેલા ચોખજા નફનો હિસાબ આપવા જવાબદાર છે.

ઉદાહરણો

(ક) ટ્રસ્ટી અયોજ્ય રીતે ટ્રસ્ટ-મિલકત બાકી છેલી હે છે અને પરિણામે તે ગુમાઈ જાય છે. ટ્રસ્ટી ગુમાઈ ગયેલી મિલકત ભરપાઈ કરવા જવાબદાર છે પણ તે તેના ઉપર વ્યાજ ભરવા જવાબદાર નથી.

(ખ) “ક” “ખ”ને એક ધર વેચવા માટે અને ઊપજ “ગ”ને આપવા માટે વસિયતથી ટ્રસ્ટ તરીકે આપે છે. “ખ” ધારાં લાંબા સમય સુધી ધર વેચવામાં બેદકાર રહે છે. જેનાથી ધરની હાલત બગડી જાય છે અને તેની બજાર કિમત ઘટી જાય છે. “ખ” નુકસાની માટે “ગ” ને જવાબદાર છે.

(ગ) ટ્રસ્ટી “ક” કલમ ૨૦ અનુસાર ટ્રસ્ટનાં નાણાં રોકવામાં અથવા તે હિતાધિકારીને ચૂકવવામાં ગેરવાજબી રીતે વિલંબ કરવા માટે ગુનેગાર છે. ટ્રસ્ટી વિલંબની મુદ્દત માટે તેના ઉપરનું વ્યાજ ભરવા જવાબદાર છે.

(ધ) કલમ ૨૦, ખંડ (ક), (ખ), (ગ) અથવા (ધ)માં જાણવેલી કોઈપણ સિક્યુરીટીઓમાં ટ્રસ્ટ-નાણાં રોકવાની ફરજ ટ્રસ્ટીની છે. એમ કરવાન બદલે તે પોતાની પાસે નાણાં રાખે છે. હિતાધિકારી ઈચ્છા તે મુજબ કયાં તો મુદ્દુલ રકમ અને વ્યાજ રોકાણ કરવું જોઈનું હતું તે સમયે ટ્રસ્ટ-નાણાંની તે ખરીદી શક્યો હોત તેવી સિક્યુરીટીઓની રકમ અને તે ઉપર વચ્ચગાળાના ડિવિડન્ડ તથા વ્યાજની રકમ ચૂકવવા જવાબદાર છે.

(ચ) ટ્રસ્ટ ખતથી ટ્રસ્ટીને ટ્રસ્ટ-નાણાં આવી કોઈ સિક્યુરીટીઓમાં અથવા સ્થાવર મિલકતના ગીરે ઉપર રોકવાનો આદેશ છે. ટ્રસ્ટી આમાંનું કંઈ કરતો નથી. તે મુદ્દુલ રકમ તથા વ્યાજ માટે જવાબદાર છે.

(છ) ટ્રસ્ટના જેતમાં ટ્રસ્ટીએ ટ્રસ્ટ-નાણાં આવી કોઈ સિક્યુરીટીઓમાં રોકવાનો અને તે ઉપરનું ડિવિડન્ડ એકંઈ કરવાનો આદેશ કરવામાં આવેલો છે. ટ્રસ્ટી આદેશની અવગાળના કરે છે. હિતાધિકારીની ઈચ્છા મુજબ તે કયાં તો મુદ્દુલ રકમ અને ચકવૃધિ વ્યાજની રકમ, કયાંતો રોકાણ કરવું જોઈનું હતું તે સમયે ટ્રસ્ટના નાણાં વડે તે ખરીદી શક્યો હોત તે સિક્યુરિટીઓની તથા વચ્ચગાળાના ડિવિડન્ડ યોગ્ય રોકાણમાંથી સંચિત થઈ હોત તે રકમ ચૂકવવા જવાબદાર છે.

(૮) ટ્રસ્ટ-મિલકત કલમ ૨૦, ખંડ (ક), (ખ), (ગ) અથવા (ધ)માં જાણવેલી કોઈપણ એક સિક્યુરીટીમાં રોકેલી છે. ટ્રસ્ટી ટ્રસ્ટ-ખતથી શરતોથી અધિકત ન હોય તેવા કોઈક હેતુ માટે તે સિક્યુરીટી વેચી નાખે છે. હિતાધિકારીની ઈચ્છા મુજબ કયાં તો તે સિક્યુરીટી, તેના ઉપરના વચ્ચગાળાના ડિવિડન્ડ તથા વ્યાજની રકમ સહિત પાછી ભરી આપવા અથવા તો વેચાળની ઊપજનો તે ઉપરના વ્યાજ સહિત હિસાબ આપવા જવાબદાર છે.

(૯) ટ્રસ્ટ-મિલકતમાં જમીનનો સમાવેશ થાય છે. ટ્રસ્ટી અવેજ રહી ખરીદનાર કે જે ટ્રસ્ટ બાબત અજાણ છે તેને જમીન વેચે છે. હિતાધિકારીની ઈચ્છા મુજબ ટ્રસ્ટી કયાં તો તેજ વ્યાજ કિમતની બીજી જમીન ખરીદીને એવાજ ટ્રસ્ટ હેઠળ મૂકી આપવા અથવા તો વેચાળની ઊપજ વ્યાજ સહિત ચૂકવવા જવાબદાર છે.

૨૫. ટ્રૂસ્ટી બીજાનો અનુગામી થયો હોય, ત્યારે તેવા ટ્રૂસ્ટી તરીકે તે તેના પુરોગામીનાં કાર્યો અથવા કસૂરો માટે જવાબદાર નથી.

પુરોગામીની
કસૂર માટે
જવાબદારી
ન હોવા
બાબત.

૨૬. કલમ ૧૩ અને ૧૫ાની જોગવાઈઓને અધીન કોઈ એક ટ્રૂસ્ટી તેના સહ-ટ્રૂસ્ટીએ કરેલા ટ્રૂસ્ટ-ભંગ માટે જવાબદાર નથી:

સહ-ટ્રૂસ્ટીની
કસૂર માટે
જવાબદારી
ન હોવા
બાબત.

પરંતુ ટ્રૂસ્ટના ખતમાં વિરુદ્ધનો કોઈ રૂપણ એકરાર ન હોય તો, ટ્રૂસ્ટી નીચેના સંલગ્નોમાં તેવી રીતે જવાબદાર છે:—

(ક) ટ્રૂસ્ટીએ ટ્રૂસ્ટ મિલકતનો યોગ્ય ઉપયોગ થાય છે કે કેમ તે જોવા વિના તે મિલકત તેના સહ-ટ્રૂસ્ટીને સોંપી હોય, ત્યારે;

(ખ) તે તેના સહ-ટ્રૂસ્ટીને ટ્રૂસ્ટ-મિલકત સ્વીકારવા હે અને સહ-ટ્રૂસ્ટી તેની વે વવસ્થા કરે તે સંબંધમાં યોગ્ય તપાસ કરે નહિ અથવા કેસના સંલગ્નો જોતાં વાજબી રીતે જરૂરી હોય તે કરતાં વધુ સમય સુધી તે મિલકત તે પોતાની પાસે રાખવા હે, ત્યારે;

(ગ) તેના સહ-ટ્રૂસ્ટીએ કરેલા અથવા કરવા ધારેલા ટ્રૂસ્ટ-ભંગની તેને ખાલર પડે અને સહિત રીતે તે હકીકત છુપાવે અથવા હિતાધિકારીના હિતનું રક્ષણ કરવા વાજબી સમયની અંદર યોગ્ય પગલાં ન વે ત્યારે,

હે ટ્રૂસ્ટીએ ટ્રૂસ્ટ મળ્યાની પહોંચ ઉપર બીજાની સાથે સહી કરી હોય અને એમ પુરવાર કરે કે પહોંચમાં પોતાને મિલકત મળી નથી તે તેના સહ-ટ્રૂસ્ટી દ્વારા થયેલી મિલકતની નુકસાની કે ગેરકાયદે ઉપયોગ માટે, ઔપચારિકતા માટે સામેલ થવા બાબત.

ઉદાહરણ

“ક” અમૃક મિલકત “ખ” અને “ગ” ને વસિયતથી આપે છે અને તેમને તે વેચવાનો અને તેની ઉપજ “ધ” ના લાભાર્થી રોકવાનો આદ્ય આપે છે. “ખ” અને “ગ” તે પ્રમાણે મિલકત વેચે છે અને ઉપજલાં નાણાં “ખ” ને મળે છે અને તે પોતાની પાસે રાખે છે. “ગ” બે વર્ષ સુધી આ બાબત ઉપર ધ્યાન આપતો નથી અને પછી “ખ” ને તેનું રોકાણું કરવા જાણે છે. “ખ” તેમ કરી શકતો નથી, નાદાર બને છે અને ઉપજલાં નાણાં ગુમાઈ જાય છે તે રકમ ભરપાઈ કરવાની “ગ” ને ફરજ પાડી શકશે.

૨૭. સહ-ટ્રૂસ્ટીઓ સંયુક્ત રીતે ટ્રૂસ્ટ-ભંગ કરે ત્યારે અથવા તેમાંના એક પોતાની બેદરકારીથી બીજાને ટ્રૂસ્ટ-ભંગ કરવા શક્તિમાન બનાવે ત્યારે, તે દરેક વ્યક્તિ તેવા ટ્રૂસ્ટ-ભંગથી થયેલ સમગ્ર નુકસાન માટે હિતાધિકારીને જવાબદાર છે.

સહ-
ટ્રૂસ્ટીઓની
પૃથ્વી પૃથ્વી
જવાબદારી.

પણ ટ્રૂસ્ટી ટ્રૂસ્ટી વચ્ચેની બાબતમાં કોઈ બીજા કરતાં ઓછા ગુનેગાર હોય અને તેને નુકસાની ભરપાઈ કરવી પડી હોય તો પ્રથમ જાણાવેલ વ્યક્તિને અથવા તેના કાયદેસરના પ્રતિનિધિને, તેને મળી હોય તેટલી અસ્કર્યામતના પ્રમાણુમાં એવી નુકસાની ભરપાઈ કરવા ફરજ પાડી શકશે અને જે બધી જવાબદારી સરખી ગુનેગાર હોય તો જે એક કે વધુ ટ્રૂસ્ટીઓને નુકસાની ભરપાઈ કરવી પડી હોય તે કે તેઓ બીજાઓને હિસ્સો આપવા ફરજ પાડી શકશે.

સહ-
ટ્રૂસ્ટીઓની
ભાગે પડતી
જવાબદારી.

આ કલમમાનાં કોઈ મજફૂરથી કપટ-બદલ અપરાધી થયો હોય તે ટ્રૂસ્ટીને હિસ્સો આપવાની ફરજ પાડવાનો દાવો માંયાનો અધિકાર મળે છે એમ ગણાશે નહિ.

૨૮. કોઈ હિતાધિકારીનું હિત બીજી વ્યક્તિમાં નિહિત થાય અને નિહિત થયાની જાણ ન હોય તે ટ્રૂસ્ટી ટ્રૂસ્ટ-મિલકત, તે તેવી રીતે નિહિત થઈ ન હોત તો તે માટે હક્કાર થઈ હોત તે વ્યક્તિને આપે કે સાંપે ત્યારે ટ્રૂસ્ટી તેવી રીતે આપેલી કે સાંપેલી મિલકત માટે જવાબદાર નથી.

હિતાધિકારીએ
કરેલી
તબદીલીની
જાણ વગર
ટ્રૂસ્ટ-મિલકત
આપનાર
ટ્રૂસ્ટીની
જવાબદારી
ન હોવા
બાબત.

હિતાધિકારી-
નું હિત
સરકારમાં
જાત થાક
તારે ટ્રસ્ટીની
જવાબદારી.

ટ્રસ્ટીઓને
મુક્તિ.

એક પત્રનો
અધિકાર.

ખર્ચ વસૂલ
લેવાના
અધિકાર.

ભૂલથી વધુ
યુક્તાઈ ગણેલ
કરું પાછી
મેળવવાનો
અધિકાર.

ટ્રસ્ટ-બંગથી
બાબ
મેળવનાર
પાસેથી
અતિપૂર્તિ
કરવાનો
અધિકાર.

ટ્રસ્ટ-
મિલકતના
વહીવટ અંગે
અલિપ્રાય
અર્થે
ન્યાયાવયને
અરજુ
કરવાનો
અધિકાર.

૨૯. હિતાધિકારીનું હિત કાનુંની ન્યાય નિર્ણયથી કરકારામાં જાહેર થાય અથવા સરકારી અપાય, તારે ટ્રસ્ટી, રાજ્ય સરકાર આ અર્થે આદેશ આપે હો રીતે તેવી વ્યક્તિના વાખ્યાં તેવા હિત મૂરતી દ્વારા મિલકત પરાવવા બંધપેલ છે.

૩૦. ટ્રસ્ટ ખતની અને કલમો ૨૩ અને ૨૬ની કોગવાઈઓને આધીન, ટ્રસ્ટીઓ, તેઓને દરેકે પોતાને જે નાણાં, સ્ટોક, ભંડોળ અને સિક્યુરિટીઓ ખરેખર મળતાં હોય તે નાણાં, સ્ટોક, ભંડોળ અને સિક્યુરિટીઓ પૂરતાં જ જવાબદાર રહેણે અને કોઈ એક ટ્રસ્ટી, બોજા ટ્રસ્ટીના કોઈ કાર્ય માટે તેમજ કોઈ બેન્કર, દલાવ કે જેના ઉસ્તક કોઈ ટ્રસ્ટની મિલકત મુકાઈ હોય તેવી અન્ય વ્યક્તિ માટે તેમજ કોઈ સ્ટોક-ભંડોળ કે સિક્યુરિટીઓના અપૂરતાપણીકે ખાય માટે કે અનાયાસે થયેલા કોઈ નુકસાન માટે જવાબદાર રહેણે નહિ.

પ્રકરણ ૪

ટ્રસ્ટીઓનાં એક અંગ કોતાનો,

૩૧. ટ્રસ્ટી, ટ્રસ્ટ ખત અને ટ્રસ્ટ-મિલકતને જ બગતા (દોષ તે) તમામ એક-દસ્તાવેજ પોતાની પાસે રાખવા હક્કાદાર છે.

૩૨. દોએક ટ્રસ્ટી ટ્રસ્ટના વહીવટ અથવા ટ્રસ્ટ-મિલકત પ્રાપ્ત કરવામાં, સાચવવામાં અથવા તેના વાબમાં અથવા હિતાધિકારીના રક્ષણ કે નિભાવ માટે મોષ્ય રીતે કરેલ તમામ ખર્ચ વસૂલ વાંચ થક્યે અથવા ટ્રસ્ટની મિલકતમાંથી આપી કે આદા કરી શક્યે.

ને તે આવો ખર્ચ તેના પોતાના જિસ્સામાંથી આપે તો આવા ખર્ચ અને તેના પરના વાજ માટે ટ્રસ્ટ-મિલકત ઉપર તેનો પ્રથમ બોલો રહેણે. પરંતુ આવોબાળ (ખર્ચ અવલ ઉકૂમતના મુખ્ય દીવાની ન્યાયાવયની મંજૂરીથી કરવામાં આવ્યો હોય તે સિવાય) આવા ખર્ચ અને વ્યાજની અગાઉથી ચુકવણી ર્યા વિના ટ્રસ્ટ-મિલકતનો કોઈ નિકાલ કરવાની મનાઈ કરીને જ અમલમાં લાવી શકાયે.

તે ખર્ચ ટ્રસ્ટ-મિલકતમાંથી વસૂલ વાંચ ન શકે તો, ટ્રસ્ટી જેના વતી તેણે કામ અર્થ હોય અંગ જેની કૃપા કે જરૂરિત વિનાંતિથી તેણે ચુકવણી કરી હોય તે હિતાધિકારી પાસેથી તેવા ખર્ચની રકમ વસૂલ કરવા હક્કાદાર છે.

ટ્રસ્ટીને ભૂલથી હિતાધિકારીને વધારે પડતી ચુકવણી કરી હોય, તારે તે ટ્રસ્ટ-મિલકતમાંથી પરેણું ખર્ચ હિતાધિકારીના હિતમાંથી વસૂલ વાંચ થક્યે. આવા હિતમાંથી તે વસૂલ ૫ વાંચ શકે તો ટ્રસ્ટી આવી વધારે પડતી ચુકવણીની રકમ હિતાધિકારીની પોતાની પાસેથી વસૂલ કરવા હક્કાદાર છે.

૩૩. ટ્રસ્ટ-બંગથી વાબ થયો હોય તેવી ટ્રસ્ટી સિવાયની કોઈ વ્યક્તિને એવા ભંગથી હોને ખરેખર પણેલી રકમાં જણાવી ટ્રસ્ટીને કાન્પિયાની અંગે અને તે વ્યક્તિ હિતાધિકારી હોય, તારે ટ્રસ્ટીને આવી રકમ પાટે તેના હિત ઉપર બોલો રહેણે.

આ રકમમાંનો કોઈ મળકૂર, ટ્રસ્ટ-બંગથી કરતી હોય કૃપા ખાડે દ્વારા હોય તેવા કુલોને માટિપૂર્તિ પાટે હક્કાદાર બનાવે છે એમ ગણ્યાં નહિ.

૩૪. કોઈ ટ્રસ્ટી સંકિઅત નિકાલ માટે ન્યાયાવયના અલિપ્રાય મુજબ હોય ન જણાય તેવા વિગતપૂર્ણ, મુદ્દેલીભર્યા કે અગત્યના પ્રશ્નનો સિવાયના, ટ્રસ્ટ-મિલકતના વહીવટ કે અમલ સંબંધી કોઈ ચાલુ પ્રક્રિયા અંગે ન્યાયાવયના અલિપ્રાય, સલાહ કે આદેશ મેળવવા માટે અવલ ઉકૂમતના મુખ્ય દીવાની ન્યાયાવયને દ્વારા કાંચા વચ્ચે અરજ ટૂરા અરજ કરી શક્યે.

આવી અરજની એક નકલ, ન્યાયાવયને પોંગ વાગે તેવી અરજનમાં હિત એરવાની વ્યક્તિનોએ પણેનાંની કોઈએ.

આવી અરજનમાં શુદ્ધાંગિધી હીકોતો જસ્તાનાર અને ન્યાયાવયે આપેલા અલિપ્રાય, સલાહ કે આદેશ પ્રમાણે વત્તનાર ટ્રસ્ટીને, તેની પોતાની જવાબદારી હોય તોટ્કે અંગે, અરજના વિષયમાં, એવા ટ્રસ્ટી વરીએ પોતાની ફરજ આદા કરી હોવાનું ગણ્યાં.

આ રકમ છેઠણની દ્વારા અરજનો ખર્ચ જેને અરજ હોય તે ન્યાયાવયના વિશેનુંના રહેણે.

ત્ર૟. ટ્રસ્ટી તરીકે પોતાની ફરજો મુરી થાય ત્યારે, ટ્રસ્ટી ટ્રસ્ટ-મિલકતના તેના વહીવટના હિતાબો તપાણવા અથે હેઠળી પતાવટ કરાવવા હક્કદાર છે અને ટ્રસ્ટ હેઠળ હિતાખિકારીનું એથું બેશું નીકળનું ન હોય, ત્યારે દેં તે ખત્વલની વેચિત પહોંચ ચેવવવા હક્કદાર છે.

હિતાબોની
પતાવટ
કરવાનો
અધિકાર.

ત્રે. આ અધિનિયમથી અને ટ્રસ્ટના ખત્વી સ્પષ્ટપણે મળેલી સત્તા ઉપરોક્ત અને તે ખત્વમાં જણાવેલા નિર્ધિત ખોય તો તેને અને ક્લબ તુંની જોગવાઈઓને અધીન, ટ્રસ્ટ મિલકતની પ્રાપ્તિ, રક્ષણ અથવા તેના વાભાર્યે અથે કરાર કરી શકે હેતુમાં હોય તેવા હિતાખિકારીના રક્ષણ કે નિભાવ માટે વાજબી અને હોય હોય તેવા તમામ કાર્યો કરી શક્યો.

ટ્રસ્ટીને
સાખાની
અધિકાર.

અવલ હક્કુમતના મુખ્ય દીવાની નાયાલયની પરવાનગી સિવાય કોઈપણ ટ્રસ્ટીથી પડો કરી આપાની તરીખથી અક્વીસ વર્ષ કરતાં વધુ ન હોય તેટલી મુદ્દત માટે તેમજ વાજબી રીતે મળવી શક્ય તોટલું વાર્ષિક બાંધું જનામત મુકાવ્યા વિના ટ્રસ્ટ-મિલકત પણે આપી શક્યો નહિએ.

ત્ર્ય. ટ્રસ્ટીને કોઈ ટ્રસ્ટ-મિલકત વેચવાની સત્તા આપવામાં આવી હોય, ત્યારે તે, તે મિલકત ટ્રસ્ટના ખત્વમાં અન્યથા આદેશ હોય તે સિવાય અગાઉના બોજાને અધીન રહીને, કે તે વિના, અને એકી સાથે અથવા લોટમાં જાહેર હરાજીથી અથવા જાનગી કરારથી અને કોઈપણ એક સમયે અથવા જુદા જુદા સમયે વેચી શક્યો.

ખત્વમાં અને
જાહેર હયાજી
અથવા
જાનગી
કરારથી
લેચવાની
સત્તા.

ખરીદવાની અને હેરેવેચાણની સત્તા.

ત્ર્ય. આંદું કોઈપણ વેચાણ કરનાર ટ્રસ્ટી ઈવાખા અથવા ઈવાખાના પૂરાવા સંબંધી અથવા અન્યથા પોતાએ હોય બાગે તેવી વાજબી શરતો વેચાણની અથવા વેચાણ માટેના કરારની શરતોમાં દાખલ કરી શક્યો; અને કોઈપણ વેચાણ વખતે હુરાજી દ્વારા મિલકત અથવા તેનો કોઈ ભાગ ખરીદી શક્યો અને વેચાણ માટેનો કોઈ કરાર રદ કરી શક્યો અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શક્યો અને તેવી રીતે ખરીદાયેલી અથવા જેના સંબંધી કરાર તેવી રીતે રદ અનેથો હોય તે મિલકત, તેનાથી થયેલા કોઈ નુકસાન માટે હિતાખિકારીને જવાબદાર થયા વિના હ્રી વેચી શક્યો.

આચ
શરતોએટના
વેચવાની સત્તા.
ખરીદવાની
અનેફેર-વેચાણ
ની સત્તા.
ટ્રસ્ટ-મિલકત
વેચવા માટે
આપેલા
સત્તા.

ટ્રસ્ટીને ટ્રસ્ટ-મિલકત વેચવાનો અથવા ટ્રસ્ટના નાણાનું મિલકતની ખરીદીમાં રોકાણ કરવાનો આંકડા જાણવામાં આવ્યો હોય ત્યારે, તે વેચાણ કે ખરીદી ક્રમા સમયે કરવાં આ વિષે વાજબી વિવેક વાપરી શક્યો.

ઉદાહરણો

(ક) "ક" "ખ" ને મિલકત વસિયતથી આપે છે અને તે મિલકત બનતી તમામ ત્વરાને વેચવાનો અને તેની ઊપર "ગ" ને આપવાનો તેને આદેશ આપે છે. આનાથી તાત્કાલિક વેચાણ આનિવાર્યપણે આવશ્યક બનતું નથી.

(ખ) "ક", "ખ" ને વસિયતથી મિલકત આપે છે અને તેને હોય લાગે તે સમગ્ર આપે તે રીતે વેચવાનો અને ઊપર "ગ" ના વાભાર્યે રોકાણનો તેને આદેશ આપે છે. આનાથી "ખ" ને તેના કાને "ગ" વચ્ચેના જીવદાર પુરતો, અનિશ્ચિત મુદ્દત સુધી વેચાણ મુલતની રાજવાનો અધિકાર મળતો નથી.

વાખ્યાનિક
કરવાની સત્તા.

ત્ર્ય. ટ્રસ્ટી, સ્વવિષે વાપરી કોઈ સિક્યુરિટીમાં રોકેલી કોઈ ટ્રસ્ટ-મિલકત ખાલી વઈ હશે કરતું કરશે રૂઠાં જણાવેલી અથવા ઉલ્લેખિતી કોઈપણ સિક્યુરિટીઓમાં તે મિલકત રોકી શક્યો અને એવા કોઈ રોકાણાંને રૈબા જ પ્રકારના બીજાં રોકાણાંને સેરવી શક્યો.

સિક્યુરિટીઓનાં
હશે
હશેની
કરશે.

પરંતુ કરાર કરવાની હોયથી ધરાવતી અથવા અને પોતાના માટે છુપત પર્યાત અથવા કોઈ સારી એસ્ટેર અથડી હોય તે મિલકતની આવક મેળવવા તે સમયે હક્કદાર વ્યક્તિના લાયકાર્યે કરતું રૂઠાં જણાવેલી કોઈપણ સિક્યુરિટીઓમાં વખતોવખત રોકાણ કરીને ચકાવું ધ્યાન તરીકે એકી કરવી જોઈશે; પરંતુ એવા ટ્રસ્ટી પોતાને હોય વાગ્યાથી થતી આવકનો ભાગ હોય તેમ, વાપરી શક્યો.

એવીનીની
મિલકત
વચ્ચેની
તેમની
બાબુલોલા
નાની ઉપયોગ
કરવાની સત્તા.

એવા કોઈપણ મિલકત ટ્રસ્ટીને સંગીર માટે ટ્રસ્ટ તરીકે ધરાવી હોય, નાં એવા ટ્રસ્ટી, પોતાના વિવેક અનુસાર

ટ્રૂસ્ટ-મિલકતની આવક સગોરનાં ભરણપોથૈણ અથવા શિક્ષણ કે જીવનમાં તેના ઉત્કર્ષ માટે અથવા તેના ધાર્મિક, ઉપાસના, લગન કે અંતિમ હિયાના વાજબી ખર્ચ માટે અપૂર્તી હોય ત્યારે, ટ્રૂસ્ટી બીજી રીતે નહિ પણ અવલ હક્કું મતના મુખ્ય દીવાની ન્યાયાલયની પરવાનગીથી એવી મિલકતનો સમગ્ર અથવા કોઈપણ ભાગ એવાં ભરણપોથૈણ, શિક્ષણ, ઉત્કર્ષ કે ખર્ચ માટે અથવા તે પેટે વાપરી શકશે.

આ કલમમાંના કોઈપણ મજફૂરથી સરેરોના જનમાલને લગતા તે સમેં અમલમાં હોય તેવા કોઈ સ્થાનિક કાયદાની જોગવાઈઓને બાધ આવે છે ઔમ ગણ્યાયે નહિ.

**પહોંચ
આપવાની
સત્તા.**

૪૨. કોઈપણ ટ્રૂસ્ટીઓ અથવા ટ્રૂસ્ટને કારણે અથવા પોતાની સત્તા વાપરે તે કારણે તેઓને અથવા તેને કોઈ નાણાં, સિઝુનુરિયો અથવા બીજી જગત મિલકત આપવાની થતી હોય, તબદીલ કરવા કે સાંપવાપાત્ર થતી હોય, તેને માટે તેઓ કે તે બેખિત પહોંચ આપી શકશે; અને કપટ થયું ન હોય તો આવી પહોંચ આપતાં તે મિલકત આપનાર, તબદીલ કરનાર અથવા સાંપવાર વ્યક્તિને અંગેની અને તેના ઉપયોગ થયો કે નહિ તે જોવાની જવાબદારીમાંથી અથવા તેની કોઈ નુકસાની કે તેના જોગઉપયોગ માટે જવાબદાર થવામાંથી મુક્ત રહેશે.

**માંડવાળ
જગેરે કરવાની]
સત્તા.**

૪૩. એક સાથે કામ કરતા, બે કે વધુ ટ્રૂસ્ટીઓ પોતાને યોગ્ય લાગે તો અને ત્યારે—

(ક) કોઈ દેવાં માટેની કોઈ માંડવાળ અથવા જેને માટે હક્કાદ્વારે કર્યો હોય તે મિલકત માટેની જમીનગીરી સ્વીકારી શકશે;

(ખ) કોઈ દેવાં ચૂકવવા માટે સમયની કોઈ છૂટ આપી શકશે;

(ગ) કોઈ દેવાં, હિસાગ, દાબો કે ટ્રૂસ્ટને લગતી ગમે તે વસ્તુ અંગે સમાધાન કરી શકશે, માંડવાળ કરી શકશે, જતી કરી શકશે, લવાદી માટે મોકલી શકશે અથવા બીજી રીતે તેની પતાવટ કરી શકશે; અને

(ધ) તે પેકી કોઈપણ હેતુ માટે, તેઓએ શુધ્ધબુધ્ધથી તેવી રીતે કરવા કોઈ કાર્ય કે વસ્તુથી ધ્યેલી કોઈ નુકસાની માટે જવાબદાર થયા બિના તેઓને ઈષ્ટ લાગે તેવી કંબૂલાતો, માંડવાળ ખત અથવા ગોઢવણ કરી શકશે, મુક્તિ આપી શકશે અને બીજી વસ્તુઓ કરી શકશે.

આ કલમથી એક સાથે કામ કરતાં બે અથવા વધુ ટ્રૂસ્ટીઓને આપાયેલી સત્તા, ટ્રૂસ્ટના ખતથી એક જ ટ્રૂસ્ટીને ટ્રૂસ્ટનો વહીવટ કરવાની અને તે અંગેની સત્તાનો અધિકાર આપ્યો હોય, ત્યારે તે એક જ ટ્રૂસ્ટી વાપરી શકશે.

ટ્રૂસ્ટના ખતમાં વિગુધનો આશય જણાવવામાં આવ્યો ન હોય તો અને ત્યાં સુધી જ આ કલમ લાગુ પડે છે અને તે ખતની શરતોને અને તેમાં સમાવિષ્ટ ધ્યેલી જોગવાઈઓને અધીન તે અમલમાં આવશે.

આ અધિનિયમ અમલમાં આવે ત્યાર પછી રચાયેલા ટ્રૂસ્ટોને જ આ કલમ લાગુ પડે છે.

**અનેઝ
ટ્રૂસ્ટીઓમાંથી
એક હક જતો
કરે અથવા
ખૂલ્યું પામે
ત્યારે તેમની
સત્તા બાબત.**

૪૪. ટ્રૂસ્ટ-મિલકતની વ્યવસ્થા કરવાનો અધિકાર જૂદા જૂદા ધાણા ટ્રૂસ્ટીઓને આપવામાં આવ્યો હોય અને તેમનો એક ટ્રૂસ્ટી હક જતો કરે અથવા મુશ્યુ પામે ત્યારે, બાકી રહેલા ટ્રૂસ્ટીઓ કરતાં વધારે સંખ્યાના ટ્રૂસ્ટીઓએ આવો અધિકાર વાપરવાનો છે અનું ટ્રૂસ્ટના ખતની શરતો ઉપરથી સ્પષ્ટ થનું હોય તે સિવાય, ચાલુ રહેનાર ટ્રૂસ્ટીઓથી તે અધિકાર વાપરી શકશે.

**ટ્રૂસ્ટીઓની
સત્તા
હુકમનામાંથી
માફૂહ રાખવા
બાબત.**

૪૫. ટ્રૂસ્ટના અમલ માટેના દાવામાં હુકમનામાં કરવામાં રાખ્યું હોય, ત્યારે ટ્રૂસ્ટીએ, આવા હુકમનામાને જાનુરૂપ હોય તે સિવાય અથવા હુકમનામાં કરનારી ન્યાયાલયની અથવા હુકમનામાં વિર્દ્ધની આપીલ અનિયોર્ત દોષ નારે આપીલ ન્યાયાલયની ગંજૂરી સિવાય, પોતાની કોઈપણ સત્તા વાપરવી જોઈશ નહિ.

પ્રકરણ ૫ ટ્રૂસ્ટીઓની નિર્બંધતાઓ.

૪૬. ટ્રૂસ્ટનો સ્વીકાર કરનાર ટ્રૂસ્ટી (ક) અવલ હક્કુમતના મુખ્ય દીવાની ન્યાયાલયની પરવાનગી અથવા (ખ) હિતા-વિકારી કરાર કરી શકે તેમ હોય તો, તેની સંમતિ અથવા (ગ) ટ્રૂસ્ટના ખતમાં આપીલ ખાસ સત્તા સિવાય, પાછળથી તેનો ત્યાગ કરી શકશે નહિ.

૪૭. ટ્રસ્ટી (ક) ટ્રસ્ટનાં ખતમાં જોગવાઈ હોય, અથવા (ખ) સૌંપણી, કામકાજના નિયત ક્રમમાં થતી હોય, અથવા ટ્રસ્ટી સૌંપી (ગ) સૌંપણી આવશ્યક હોય, અથવા (ધ) હિતાધિકારી કરાર કરી શકે તેમ હોઈને, સૌંપણી માટે સંમતિ આપે તે સિવાય શક્યે નહિ. પોતાના હોડી કે પોતાની ફરજો સહ-ટ્રસ્ટીને કે ગ્રાહિત વ્યક્તિને સૌંપી શક્યે નહિ.

સ્પષ્ટીકરણ :- માત્ર કારકૂની અને સ્વતંત્ર વિવેકાધિકાર વાપરવાની જરૂર ન હોય તેવું કામ કરવા માટે ઓટની કે પ્રોફીની નિમાનું કરવી તે આ કલમના ગાર્દ મુજબ સૌંપણી નથી.

ઉદાહરણો

(ક) "ક" અમુક મિલકત "ખ" અને "ગ" ને વસિયતથી આપે છે અને તેનો વહીવટ તેઓએ અથવા તેઓમાંથી જે હ્યાત હોય તેણે અથવા એવી હ્યાત વ્યક્તિના એસાઈનીએ અમુક ટ્રસ્ટથી કરવાનું જરૂરાવે છે. "ખ" મૃત્યુ પામે છે. "ગ", "ક"ની વસિયતના ટ્રસ્ટ ઉપરથી "ધ" અને "ચ" ને ટ્રસ્ટ મિલકત વસિયતથી આપી શકે છે.

(ખ) અમુક મિલકતનો "ક" ટ્રસ્ટો છે. તેને તે વેચવાની સત્તા પણ છે. વેચાણ કરવા માટે "ક" કોઈ હરાજુ કરનારને રોકી શકે છે.

(ગ) "ક" "ખ"ને માસિક ભાડાથી ભાડે આપેલાં પચાસ ધર ભાડું ઉધરાવવા અને તે ભાડું "ગ" ને આપવા ટ્રસ્ટમાં વસિયતથી આપે છે. આ ભાડાં ઉધરાવવાં "ખ" યોંગ્ય વ્યક્તિને રોકી શકે છે.

૪૮. એક કરતાં વધુ ટ્રસ્ટીઓ હોય ત્યારે, ટ્રસ્ટ-ખત્થી અન્યથા જોગવાઈ કરવામાં આવી હોય તે સિવાય ટ્રસ્ટનો વહીવટ કરવા માટે બધા ટ્રસ્ટીઓએ સાથે મળીને કામ કરવું જોઈએ.

સહ-ટ્રસ્ટીઓએ
સ્વતંત્ર રીતે
એકલા કામ
કરી શક્યે
નહિ.

૪૯. ટ્રસ્ટીને મળેલા વિવેકાધિકાર વાજબી રીતે અને શુદ્ધમુદ્ધથી વાપરવામાં ન આવે ત્યારે, આવા અધિકારનું નિયંત્રણ આવલ હુક્મતનું મુખ્ય દીવાની ન્યાયાવય કરી શક્યે.

વિવેકાધિકાર
વાપરવા ઉપર
નિયંત્રણ.

૫૦. ટ્રસ્ટ-ખત્થમાં વિરુદ્ધના સ્પષ્ટ આદેશો જરૂરાવેલા ન હોય અથવા ટ્રસ્ટ સ્વીકારતી વખતે હિતાધિકારી અથવા ન્યાયાવય સાથે વિરુદ્ધનો કોઈ કરાર કરેલો ન હોય તો, ટ્રસ્ટીને ટ્રસ્ટનો વહીવટ કરવામાં પોતે લીધેલી તસ્દી, વાપરેલી આવાજ અને ગુમાવેલા સમય માટે મહેનતાણું બેવાનો હક નથી.

સેવા માટે
ટ્રસ્ટી કંઈ
લઈ શક્યે
નહિ.

આ કલમમાંનો કોઈપણ મજફૂર સરકારી ટ્રસ્ટી, એડમિનિસ્ટ્રેસ્ટર-જનરલ, પભિલક ક્રુરેટર અથવા વહીવટ પ્રમાણપત્ર ધરાવનાર વ્યક્તિને લાગુ પડતો નથી.

૫૧. ટ્રસ્ટી તેના પોતાના દ્વારા માટે અથવા ટ્રસ્ટ સાથે સંકાયેલા ન હોય તેવા બીજા કોઈ હેતુ માટે ટ્રસ્ટ-ટ્રસ્ટી તેના મિલકત વાપરી શક્યે નહિ અથવા તેની વ્યવસ્થા કરી શક્યે નહિ.

સેવા માટે
ટ્રસ્ટ-મિલકત
વાપરી શક્યે
નહિ.

૫૨. ટ્રસ્ટ-મિલકત વેચવાનીનેનો ફરજ હોય તે ટ્રસ્ટી અને વેચાણના હેતુ માટે, તે ટ્રસ્ટીએ રેકેલા કોઈ એજન્ટ પ્રત્યક્ષ અથવા પરોક્ષ રીતે તે મિલકત અથવા તેમાનું કરી હિત, તેના પોતાના માટે અથવા કોઈ ગ્રાહિત વ્યક્તિના એજન્ટ તરીકે ખરીદી શક્યે નહિ.

વેચાણ માટેના
ટ્રસ્ટી અથવા
તેના એજન્ટ
ટ્રસ્ટમિલકત
ખરીદી શક્યે
નહિ.

૫૩. કોઈપણ ટ્રસ્ટી અને તાજેતરમાં ટ્રસ્ટી હોતી બંધ થનાર વ્યક્તિથી અવલ હુક્મતના મુખ્ય દીવાની ન્યાયાવયની પરવાનગી વગર ટ્રસ્ટ-મિલકત અથવા તેનો કોઈપણ ભાગ ખરીદી શકાશે નહિ અથવા તેના ગીરોદાર અથવા પણ રાખનાર બની શકાશે નહિ અને સૂચિત ખરીદી, ગીરો કે પણ રીતે હિતાધિકારીના લાભાર્થી હોય તે સિવાય આવી પરવાનગી આપી શકાશે નહિ.

ટ્રસ્ટી, હિતાધિકારીનું હિત
પરવાનગી
વગર
ખરીદી શક્યે
નહિ.

અને અમુક મિલકત હિતાધિકારી માટે ખરીદવાની અથવા તેના ગીરો કે પણ મેળવવાની જેની ફરજ હોય તે કોઈ ટ્રસ્ટીની તે મિલકત અથવા તેનો કોઈ ભાગ પોતાના માટે ખરીદી શકાશે નહિ અથવા તેના ગીરો કે પણ મેળવી શકાશે નહિ.

ખરીદી માટેના
ટ્રસ્ટી.

સહ-ટ્રસ્ટીઓ
તેમના
પોતાનામાંથી
કોઈને ટ્રસ્ટના
નાણાં ધીરો
થકશે નહિ.

પ૪. ગીરો ઉપર અથવા અંગત જમીનગીરી ઉપર ટ્રસ્ટના નાણાં રોકવાની જેની ફરજ હોય તે ટ્રસ્ટી કે સહ-ટ્રસ્ટીઓ તેના પોતાના કે તેના કોઈ સહ-ટ્રસ્ટીના ગીરો ઉપર કે અંગત જમીનગીરી ઉપર નાણાંનું રોકાણ કરવું કોઈએ નહિ.

પ્રકરણ ૬

હિતાધિકારીના હક તથા જવાબદીઓ બાબત.

ભાડા તથા
નક્ષનો હક.

પ૫. હિતાધિકારીને, ટ્રસ્ટના ખતની જોગવાઈઓને અધીન રહીને, ટ્રસ્ટ-મિલકતનાં ભાડાં તથા નક્ષનો હક છે.

ખાસ અમલ
બાજુથીનો
હક, કલમાની
તબદીલીનો
હક.

પ૬. હિતાધિકારીના હિતની મર્યાદા સુધી હિતાધિકારી ટ્રસ્ટના કરતના હિંદેઠા ખાસ અમલમાં મુકાવવા હક્કાદાર છે.

અને જ્યારે એકજ હિતાધિકારી હોય અને તે કરાર કરી શકે તેમ હોય ત્યારે અથવા હિતાધિકારીઓ હોય અને તેઓ કરાર કરી શકે તેમ હોય અને બધા એક જ વિચારના હોય, ત્યારે તે અથવા તેઓ ટ્રસ્ટીને, ટ્રસ્ટ-મિલકત તેને અથવા તેઓને અથવા તે અથવા તેઓ આદેશ કરે તે વ્યક્તિને તબદીલ કરવા ફરમાવી શકશે.

મિલકત પરિણીત ખીના લાભાર્થી એવી રીતે તબદીલ કરવામાં અથવા વસિયતથી આપવામાં આવી હોય કે જેથી લાભદારી હિતથી પોતાને વંચિત કરવાની સત્તા તેને ન હોય, ત્યારે આ કલમાના બીજા ખંડમાનો કોઈ મજકૂર તેણીનાં લગ્નનજીવન દરમિયાન તેવી મિલકતને લાગુ પડતો નથી.

ઉદાહરણો

(ક) “ક” ૨૪ વર્ષની ઉમરનો થાય તાંસુંધી વાજ એકનું કરવા અને તારગાદ એકંદર રકમ તેને તબદીલ કરવા કેટલીક સરકારી સિક્યુરિટીઓ ટ્રસ્ટ તરીકે ટ્રસ્ટીઓને આપવામાં આવી છે. “ક” પુષ્ટ વર્ષે પહોંચતાં ટ્રસ્ટ-મિલકતમાં અનન્ય હિત ધરાવનાર વ્યક્તિને તરીકે તે મિલકત તાત્કાલિક પોતાને તબદીલ કરવા ટ્રસ્ટીઓને ફરમાવી શકશે.

(ખ) “ખ” કે જે પુષ્ટ વર્ષે પહોંચ્યો છે અને બીજી રીતે કરાર કરી શકે તેમ હોય તેના માટે વર્ષસન ખરીદવા “ક” ટ્રસ્ટ તરીકે ટ્રસ્ટીઓને રૂ. ૧૦,૦૦૦ વસિયતથી આપે છે. “ખ” રૂ. ૧૦,૦૦૦ની માંગાની કરી શકે છે.

(ગ) “ક” અમૃતક મિલકત “ખ”ને તબદીલ કરે છે અને તેને તે મિલકત “ગ”ના લાભાર્થી વેચવા કે તેનું રોકાણ કરવા સૂચન કરે છે. “ગ” કરાર કરી શકે તેમ હોય. “ગ” મિલકત તેના અસવ સ્વરૂપે બેવાનું પસાંદ કરી શકે છે.

ટ્રસ્ટના ખત,
હિસાબ વર્જેરે
તપાસવાનો
અને તેની
નક્લો
ઉત્તરવાનો
હક.

પ૭. ટ્રસ્ટ-મિલકતના માલિક તરીકે ટ્રસ્ટીની જેમ હિતાધિકારીને તેમજ તેની હેઠળ દાવો કરતી તમામ વ્યક્તિઓને ટ્રસ્ટને જીણ કરીને ટ્રસ્ટના ખત, ટ્રસ્ટ-મિલકતને લગના હક-દસ્તાવેજે, ટ્રસ્ટ-મિલકતના હિસાબો અને તે હિસાબોના સમર્થનરૂપે (હોય તે) વાઉચરો અને પોતાની ફૂરજો અટા કરતી વખતે ટ્રસ્ટીઓ તેના માર્ગદર્શન માટે રજૂ કરેલા કેસો અને લીવીલા અભિપ્રાયો તપાસવાનો અને તેની નક્લ ઉત્તરવાનો હક છે.

લાભદારી
હિત
તબદીલ
કરવાનો હક.

પ૪. હિતાધિકારી કરાર કરી શકે તેમ હોય, તો પોતાનું હિત તબદીલ કરી શક્યો પણ ક્યા સંજોગમાં અને કેટબે અંશે તે તેવા હિતનો નિકાલ કરી શકશે તે, તે સમયે અમલમાં હોય તેવા કાયદાને અધીન રહેશે:

પરંતુ મિલકત પરિણીત ખીના લાભાર્થી એવી રીતે તબદીલ કરવામાં કે વસિયતથી આપવામાં આવે કે જેથી પોતાને લાભદારી હિતથી વંચિત કરવાની સત્તા તેને ન હોય, ત્યારે આ કલમાના કોઈ મજકૂરથી તેણીને તેનું લગ્ન ચાલુ હોય તે દરમિયાન તેણું હિત તબદીલ કરવાનો અધિકાર મળશે નહિ.

ટ્રસ્ટના વહીવટ
માટે દાવો
કરવાનો હક.

પ૮. કોઈ ટ્રસ્ટીઓ નીમવામાં આવ્યા ન હોય અથવા તમામ ટ્રસ્ટીઓ મુત્યુ પામે અથવા હક જતો કરે અથવા તેમને છૂટા કરવામાં આવે ત્યારે અથવા બીજા કોઈ કારણસર ટ્રસ્ટો માટે ટ્રસ્ટનો વહીવટ કરવાનું અવ્યવહાર્ય હોય અથવા બને ત્યારે, હિતાધિકારી ટ્રસ્ટના વહીવટ માટે દાવો માંગી શકશે અને શક્ય હોય તેટબે સુધી, ટ્રસ્ટી કે નવા ટ્રસ્ટીની નિમણૂક થતાં સુધી ન્યાયાલય દ્વારા ટ્રસ્ટનો વહીવટ કરવો જોઈશે.

૬૦. ટ્રસ્ટ મિલકતનું યોગ્ય રીતે રક્ષણ કરવામાં આવે અને યોગ્ય વ્યક્તિઓ અને યોગ્ય સંખ્યાની વ્યક્તિઓ તે ધરાવે અને તેના વહીવટ કરે એવો હક (ટ્રસ્ટના ખતની જેગવાઈઓને અધીન રહીને) હિતાધિકારીને છે.

યોગ્ય ટ્રસ્ટી-
ઓળો હક.

સ્પષ્ટીકરણ ૧:—આ કલમના અર્થ મુજબ નીચેની વ્યક્તિઓ યોગ્ય વ્યક્તિઓ ગણાતી નથી:—

પરદેશમાં કાયમી વસવાટ કરતી વ્યક્તિ, વિદેશી દુધમન, હિતાધિકારીના હિતને અંગત હોય તેવું હિત ધરાવનાર વ્યક્તિ, નાદાર અને હિતાધિકારીનો અંગત કાયદા બીજી રીતે છૂટ આપે તે સિવાય, પરિણીત હો અને સગીર.

સ્પષ્ટીકરણ ૨—ટ્રસ્ટના વહીવટમાં નાણાંની પહોંચ અને હવાવાનો સમાવેશ થતો હોય ત્યારે, ટ્રસ્ટીઓની સંખ્યા ઓછામાં ઓછી બે હોવી જોઈએ.

ઉદાહરણો

(ક) “ક” અનેક હિતાધિકારીઓ પૈકી એક છે. તે પુરવાર કરે છે કે ટ્રસ્ટી “ખ” એ ટ્રસ્ટ-મિલકતના અમૃક બાળનો જીયોગ્ય રીતે નિકાલ કર્યો છે અથવા “ખ” નાદારીના સંલેખામાં હોઈને મિલકત ભયમાં છે અથવા તે ટ્રસ્ટી તરીકે કામ કરવા માટે અસર્માં બન્યો છે તો “ક” ટ્રસ્ટ-મિલકત માટે રિસીવર મેળવી શકશે.

(ખ) “ક” “ગ” માટે ટ્રસ્ટ તરીકે “ખ” ને કેટલાક હીરા વસિયતથી આપે છે. “ક”ની હ્યાતી દરમિયાન “ખ” મૃત્યુ પામે છે. પછી “ક” મૃત્યુ પામે છે. “ગ” મિલકત પોતાના માટે તે ટ્રસ્ટીને નામે કરાવવા હકદાર છે.

(ગ) “ક” અમૃક મિલકત “ખ” માટે ટ્રસ્ટ તરીકે ચાર ટ્રસ્ટીને નામે કરે છે. ત્રણ ટ્રસ્ટીઓ મૃત્યુ પામે છે. “ખ” મરહૂમ ટ્રસ્ટીઓની જગાએ ત્રણ નવા ટ્રસ્ટીઓ નિયુક્ત કરાવવા દાવો માંડી શકશે.

(ઘ) “ક” અમૃક મિલકત “ખ” માટે ટ્રસ્ટ તરીકે ત્રણ ટ્રસ્ટીઓને નામે કરે છે. બધા ટ્રસ્ટીઓ ટ્રસ્ટનો અસ્વીકાર કરે છે. “ખ” એવી રીતે અસ્વીકાર કરતા ટ્રસ્ટીઓની જગાએ ત્રણ ટ્રસ્ટીઓ નિયુક્ત કરાવવા દાવો માંડી શકશે.

(ય) “ક”, “ખ” માટેના ટ્રસ્ટી છે. તે કામ કરવાની ના પાડે છે અથવા કાયમ માટે ભારત બહાર રહેવા ચાલ્યો જય છે અથવા તેને નાદાર કરાવવામાં આવે છે અથવા તે પોતાના બેણુદારો સાથે માંડવાળ કરે છે અથવા સહટ્રસ્ટીને ટ્રસ્ટનો બંગ કરવા હેઠળ છે. “ખ”, “ક” ને દૂર કરાવવા અને તેની જગાએ નવો ટ્રસ્ટી નીમવા દાવો માંડી શકશે.

૬૧. હિતાધિકારીને તેના ટ્રસ્ટીને ટ્રસ્ટી તરીકે અમૃક કાર્ય બજાવવાની ફરજ પાડવાનો અને કરવા ધારેલો કે સંબાવ્ય ટ્રસ્ટ-બંગ કરતાં અટકાવવાની ફરજ પાડવાનો અધિકાર છે.

ફરજનું કોઈ
કાર્ય કરવાની
ફરજ પાડવાનો
હક.

ઉદાહરણો

(ક) “ગ” ના બાબાએ માસિક ૧૦૦ રૂપિયા “ખ” ને આપવા બાબત “ક”, “ખ” સાથે કરાર કરે છે., એ રીતે આપાનારાં નાણાં પોતે “ય” માટે ટ્રસ્ટ તરીકે રાખ્યે એવું જણાવતો પત્ર “ખ” લખે છે અને તેના પર સહી કરે છે. કરાર પ્રમાણે “ક” નાણાં આપી શકતો નથી. “ખ” નુકસાનથી બચાવવાની યોગ્ય હામી આપી “ખ” ના નામ પરના કરાર ઉપર “ગ” ને દાવો માંડવા દેવાનો, “ગ”, “ખ” ને ફરજ પાડી શકશે.

(ખ) “ક” અમૃક જમીનનો ટ્રસ્ટી. છે અને તેને તે જમીન વેચવાની અને વેચાણની ઉપજ “ખ” અને “ગ” ને ખરખા ભાગે આપવાની સત્તા છે. “ક” દૂરદેશી વાપર્ય વિના જમીનનું વેચાણ કરવાની તૈયારીમાં છે. “ક” ને તે વેચાણ કરતો રોકડા મનાઈ હુકમ મેળવવા “ખ” પોતાની તેમજ “ગ” વટી દાવો માંડી શકશે.

ટ્રસ્ટીએ
કરેલી જે-
કાયદેસરની
જરીદી.

૬૨. ટ્રસ્ટીએ ટ્રસ્ટ-મિલકત ગેરકાયદેસર રીતે ખરીદી હોય, ત્યારે હિતાધિકારીને તે મિલકત ટ્રસ્ટને અધીન હોવાનું જાહેર કરાવવાનો અથવા જે તે મિલકત ટ્રસ્ટીના હસ્તક બિન-વેચાયેલી રહે તો ટ્રસ્ટી દ્વારા અથવા જે તે મિલકત તેની પાસેથી બીજી કોઈ વ્યક્તિઓ ટ્રસ્ટને જાળ કરીને ખરીદી હોય તો તેવી વ્યક્તિ દ્વારા ફરી તબદીલ કરાવવાનો અધિકાર રહેશે. પણ આવા કિસ્સામાં હિતાધિકારીએ ટ્રસ્ટીએ ભરેલાં ખરીદીનાં નાણાં અને તે ઉપરનું વ્યાજ અને મિલકત સાચવવા માટે તેણે યોગ્ય રીતે કર્યો (હોય તે) ખર્ચ પણ ભરપાઈ કરવો જોઈએ; અને ટ્રસ્ટી અથવા ખરીદનારે (ક) મિલકતના ચોખાના નશ્શોનો હિસાબ આપવો પડે. (ખ) જે મિલકત ખરેખર તેના કબજામાં રહી હોય તો-તેની પાસેથી ભોગવાનું ભાડું લેવામાં આવવો; અને (ગ) ટ્રસ્ટી અથવા ખરીદનારનાં કર્યો કે કાર્યવિધાની મિલકતની હાવત બગડી ગઈ હોય તો હિતાધિકારીને ખરીદી-નાણાંમાંથી પ્રમાણુસર ભાગ કાપી વેવાની છૂટ આપવી જોઈએ.

આ કલમના કોઈ મનજૂરી—

(ક) જે ભાડે વેનારાઓએ અને અન્ય વ્યક્તિઓએ મિલકત ટ્રસ્ટને અધીન હોવાનું જાહેર કરાવવાનો અથવા ફરી તબદીલ કરાવવાનો દાવો માંડતાં પહેલાં શુલ્ષુદ્ધિયી ટ્રસ્ટી કે ખરીદનાર સાથે કરાવવા અથવા ફરી તબદીલ કરાવવા હકદાર બનતો અને ભીજાઓના હકમાં ઘટાડો થતો નથી; અથવા

(ખ) હિતાધિકારી કરાર કરી શકે તેમ હોય અને બજારબરી અથવા અયોગ્ય વગ તેના ઉપર લવાયા વિના, તેણે પોતે કેસની હકીકતોની અને ટ્રસ્ટી સામેના પોતાના હકોની પૂરી જાળ સાથે ટ્રસ્ટીને વેચાણ માટે બહાલી આપી હોય, ત્યારે તે મિલકત ટ્રસ્ટને અધીન હોવાનું જાહેર કરાવવા અથવા ફરી તબદીલ કરાવવા હકદાર બનતો નથી.

ગ્રાહિત
વિકિતાઓના
હસ્તક ટ્રૂસ્ટ
મિલકત જવા

આખત; જેમાં
મિલકતનું
ડ્રૂસ્ટનારથું
દ્વારા તેમાં
ટ્રૂસ્ટ મિલકત
જવા આખત.

કેટલાક
તબદીલીથી
બેનારાઓના
હક્કો
આપવાદ.

કાયદેસર
રીતે ઇપાંતર
કરેલી
ટ્રૂસ્ટ-મિલકત
ટ્રૂસ્ટીએ
સંપાદિત કરવા
આખત.

મિલકત
મિલકતની
આખતમાં હક્ક.

ભાગીદારીના
દેનુંથી માટે
ટ્રૂસ્ટ-મિલકત
નું ભાગીદાર
ટ્રૂસ્ટીએ
જાટી રીતે
કરેલું રોકાણ.

૬૩. ટ્રૂસ્ટ-મિલકત ટ્રૂસ્ટ સાથે અસંગત હોય એ રીતે ગ્રાહિત વિકિતના હાથમાં આવે ત્યારે હિતાધિકારી તેને, મિલકત ટ્રૂસ્ટમાં સમાવિષ્ટ થયેલી છે એવી વિધિસર જહેરાત કરવા ફરમાવી શક્યે અથવા એવી જહેરાત કરવા દાવા માંડી શક્યે.

ટ્રૂસ્ટીએ ટ્રૂસ્ટ-મિલકતનો નિકાલ કર્યો હોય અને તે માટે તેને મળેલાં નાણું અથવા બીજી મિલકત તેના હસ્તક અથવા તેના કાયદેસરના પ્રતિનિધિ અથવા વસિયતદારના હાથમાં હોવાનું માલુમ પડે, ત્યારે હિતાધિકારીને મૂળ ટ્રૂસ્ટ મિલકતના સંબંધમાં જે હકો હોય તેને બને તેટલા મળતા આવતા હકો તેના સંબંધમાં રહેશે.

ઉદાહરણો

(ક) રૂ. ૧૦,૦૦૦ ના “ખ” માટેના ટ્રૂસ્ટી “ક” અમુક જમીન ખરીદવામાં રૂ. ૧૦,૦૦૦ નું જાટી રીતે રોકાણ કરે છે. “ખ” તે જમીન માટે હકદાર છે.

(ખ) “ક” એક ટ્રૂસ્ટી, યોઢાં પોતાના અને યોઢાં “ખ” માટેના ટ્રૂસ્ટ હેઠળના નાણું આપી પોતાના નામે જમીન જાટી રીતે ખરીદું છે, એમ જાટી રીતે રોકેલાં ટ્રૂસ્ટના નાણુંની રકમ માટે જમીન ઉપરના બોજા માટે “ખ” હકદાર છે.

૬૪. કલમ દુનાંના કોઈ મજફૂરથી—

(ક) ખરીદીના નાણું ભર્યા હોય અથવા તો માલિકીફેર ખત કરી આપવામાં આવ્યું હોય, ત્યારે ટ્રૂસ્ટ હોવાની જાણ વિના અવેજ આપી શુધ્ધબુધ્યથી તબદીલીથી બેનારાના; અથવા

(ખ) એવા તબદીલીથી બેનાર પાસેથી, તેને અવેજ આપી તબદીલીથી બેનારાના

હાથમાંની મિલકતના સંબંધમાં કોઈ હક માટે હિતાધિકારી હકદાર બનનો નથી.

ટ્રૂસ્ટીના લુકમનામાના બેણુદાર ટ્રૂસ્ટ મિલકત ટાંચમાં બે અને ખરીદે તે આ કલમના અર્થ મુજબ અવેજ આપી તબદીલીથી બેનાર ગણાય નહિં.

શુધ્ધબુધ્યથી ધરાવનાર જે વિકિતના હાથમાં નાણું, ચલણી નોટો અને વટાઉખત ફરતાં ફરતાં ફરતાં આવ્યા હોય તેના હાથમાંના એ નાણું, ચલણી નોટો અને વટાઉ ખતાને કલમ દુનાંના કોઈ મજફૂર લાગુ પડતો નથી અથવા કલમ દુનાંના કોઈ મજફૂરથી “ભારત કરાર અધિનિયમ ૧૯૭૨” ની કલમ ૧૦૮ને અથવા જેને દ્વંદ્વ કે બોજે તબદીલ કરવામાં આવે તે વિકિતની જવાબદારીને અસર થતી હોવાનું ગણાયે નહિં.

ચન
૧૯૭૨
ગા.
દિન.

૬૫. કોઈ ટ્રૂસ્ટી જાટી રીતે ટ્રૂસ્ટ-મિલકત વેચે અથવા અન્યથા તબદીલ કરે અને પાછળથી પોતે જ મિલકતનો માલિક બને ત્યારે વસ્યેના સમય દરમયાન અવેજ આપી તબદીલીથી બેનાર વિકિતાઓને તે અંગે કથી જાણ ન હોય તે છતાં, તે મિલકત ફરી ટ્રૂસ્ટને અધીન બને છે.

૬૬. ટ્રૂસ્ટી ગેરકાયદેસર રીતે ટ્રૂસ્ટ-મિલકત પોતાની મિલકત સાથે બેળવી દે, ત્યારે હિતાધિકારી પોતાની બેણી રકમ માટે સમગ્ર હૃદ ઉપરના બોજા માટે હકદાર છે.

૬૭. ટ્રૂસ્ટી ભાગીદાર હોય અને તે જાટી રીતે ટ્રૂસ્ટ-મિલકતનું, ધંધામાં અથવા ભાગીદારી અંગે રોકાણ કરે તો, પોતાની અંગત હેસિયતથી બોજા કોઈ ભાગીદાર તે માટે, ટ્રૂસ્ટ ભંગની પોતાને જાણ હોય તે સિવાય, હિતાધિકારીઓને જવાબદાર થશે નહિં.

આવી જાણ હોવા છતાં, ભાગીદારો સંયુક્ત તેમજ પુથકું પુથકું રીતે ટ્રૂસ્ટ-ભંગ માટે જવાબદાર છે.

ઉદાહરણો

(ક) “ક” અને “ખ” ભાગીદારો છે. પોતાની તમામ મિલકત “ખ” ને “ગ” માટે ટ્રૂસ્ટ તરીકે વસિયતથી આપે છે, “ખ” ને એકમાત્ર એકિજયુટર તરીકે નીમે છે અને મુન્યુ પામે છે. “ખ” એકજન વેપારમાં “ક્ષ” અને “ખ” સાથે ભાગીદારી કરે છે અને “ક્ષ”ની અસ્ક્યામતોના અયોધ્ય રોકાણ માટે “ગ”ને જવાબદાર પણ બને છે.

(ખ) “ક” એક વેપારી છે, તે “ગ” માટે ટ્રૂસ્ટ તરીકે પોતાની મિલકત “ખ”ને વસિયતથી આપે છે, “ખ” ને તેના એકમાત્ર એકિજયુટર તરીકે નીમે છે અને મુન્યુ પામે છે. “ખ” એકજન વેપારમાં “ક્ષ” અને “ખ” સાથે ભાગીદારી કરે છે અને “ક્ષ”ની અસ્ક્યામતોના ધંધામાં રોકાણ માટે “ખ” અને “ય” ને માણણાં સામે “ક્ષ” અને “ય” ને

કશ્તપૂર્ણિની લંઘણથી આપે છે. અહીં “કા” અને “ખ”, “જ” એ કરેલા ટ્રૂસ્ટ-ભંગના પક્ષકારો જાણી જોઈને થયા હોઈને તથા “ખ” સાથે સંયुક્ત રીતે “ગ”ને જવાબદાર છે.

૬૮. જુદા જુદા હિતાધિકારીઓ પૈકી એક હિતાધિકારી—

ટ્રૂસ્ટ-ભંગમાં
સામેલ થતા
હિતાધિકારીની
જવાબદારી.

(ક) ટ્રૂસ્ટ-ભંગ કરવામાં સામેલ થાય; અથવા

(ખ) બીજા હિતાધિકારીઓની સંમતિ વિના, તેમાંથી કોઈ લાભ જાણી જોઈને પ્રાપ્ત કરે; અથવા

(ગ) કરેલા અથવા કરવા ધારેલા ટ્રૂસ્ટ-ભંગની ખબર પડે અને ખરેખર તે ધૂપાચે અથવા બીજા હિતાધિકારીઓનાં હિત સાચવવા વાનબી સમયની અંદર યોગ્ય પગલાં ન વે, અથવા

(ધ) તેણે ટ્રસ્ટીને છેઠરો હોય અને તેમ કરી તેને ટ્રૂસ્ટ-ભંગ કરવાને લખચાયો હોય.

ત્યારે, બીજા હિતાધિકારીઓ, તેની તેમજ (ટ્રૂસ્ટ-ભંગની જાણ વિના અવેજ બર્થ તબદીલીથી લેનારાઓ તરીકે હોય તે સિવાય બીજી રીત) તેની હેઠળ દાવો કરતા તમામ સામે હોય તે બધાં તેનાં લાભદારી હિત, ટ્રૂસ્ટ-ભંગથી થયેલા નુકસાનનો બાદવો વાળી આપવામાં ન આવે ત્યાં સુધી જન્ત કરાવવા હકદાર છે.

ન્યારે મિલકત પરિદ્ધિત ખીના લાભાર્થી એવી રીતે તબદીલ કરવામાં આવી હોય કે વસિયતથી આપવામાં આવી હોય કે નેત્રીને તેને પેતાનાં લાભદારી હિતથી પોતાને વંચિત કરવાની સત્તા રહે નહીં, ત્યારે આ કલમમાંના કોઈ મજકૂર તેણીના લગ્ન ચાહું હોય તે દરમિયાન તે મિલકતને લાગુ પડતો નથી.

૬૯. જેણ હિતાધિકારી પોતાનું હિત તબદીલ કરે તે દરેક વ્યક્તિને એવી તબદીલીની તારીખે એવા હિતના સંબંધમાં હિતાધિકારીને જે હકો હોય છે તે હકો રહેશે અને તે તારીખે તેની જે જવાબદારીઓ હોય છે તે જવાબદારીઓને અધીન રહેશે.

હિતાધિકારી
પાસેથી
તબદીલીથી
લેનારના
હકો અને
જવાબદારીઓ

પ્રકરણ ૭

ટ્રસ્ટીપદ ખાલી થવા બાબત

૭૦. ટ્રસ્ટીપદ ટ્રસ્ટી મૃત્યુ પામે કે તે પોતાના હેઠાં ઉપરથી ધૂટો થાય ત્યારે ખાલી થયું કહેવાયા.

ટ્રસ્ટીપદ
ખાલી કરારે
પડે.

૭૧. ટ્રસ્ટી માત્ર નીચેના સંબેદ્ધામાં જે ટ્રસ્ટી પદેથી મુક્ત થયેલો ગણ્યાશે—

ટ્રસ્ટી,
ટ્રસ્ટીપદેથી
મુક્ત થયેલો
કરારે ગણ્યાય.

(ક) ટ્રૂસ્ટનું વિવોધન થતાં;

(ખ) ટ્રસ્ટ હેઠળની તેની ફરજો પૂરી થતાં;

(ગ) ટ્રસ્ટ અતથી દરાવવામાં આવે તે રીતે;

(ઘ) આ અધિનિયમ હેઠળ તેની જગાએ નવા ટ્રસ્ટીની નિમણૂક થતાં;

(ય) પોતાની અને હિતાધિકારીની અથવા એક કરતાં વધારે હિતાધિકારીઓ હોય ત્યારે કરાર કરી શકે તેવા બધાં હિતાધિકારીઓની સંમતિથી; અથવા

(જ) તેને મુક્ત કરવાની અરજ આ અધિનિયમ હેઠળ જે ન્યાયાલયને રજૂ કરવામાં આવે તે ન્યાયાલય દ્વારા.

૭૨. કલમ ૧૧ની જોગવાઈઓમાં ગમે તે મજકૂર હોય તે છતાં, દરેક ટ્રસ્ટી અવલ હક્કુમતના મુખ્ય દીવાની ન્યાયાલયને અરજ કરીને પોતાના હેઠાઉપરથી ધૂટો થવા માટે અરજ કરી શકશે; અને ન્યાયાલયને એમ જગ્યાય કે આવી રીતે ધૂટો થવા માટે પૂર્તું કરાશું છે તો તે તેને તદ્દનુસાર મુક્ત કરી શકશે અને તેનો ખર્ચ ટ્રૂસ્ટ-મિલકતમાંથી આપવાનો આદેશ કરી શકશે. પણ આવું કરાશું ન હોય, ત્યારે ન્યાયાલય તેનું સ્થાન કેવા યોગ્ય વ્યક્તિ મળે નહિ તો, તેને ધૂટો કરી શકશે નહિ.

મૃત્યુ થયે
નવા
ટ્રૂસ્ટીઓની
નિમણુક
બાબત.

૭૩. જ્યારે પણ ટ્રૂસ્ટી તરીકે નિમાયેલી કોઈ વ્યક્તિને એ પદનો અસ્વીકાર કરે અથવા મૂળ કે તેના સ્થાને મુક્ખયેલા કોઈ ટ્રૂસ્ટી મૃત્યુ પામે અથવા સતત ૫ મહિનાની મુદ્દા ભારતમાંથી ગેરહાજર રહે અથવા પરદેશમાં રહેવાના હેતુ માટે ભારત છોડી જાય અથવા તેને નાદાર ઠાવવામાં આવે અથવા તે ટ્રૂસ્ટમાંથી છૂટો થવા માગે અથવા ટ્રૂસ્ટમાં કામ કરવાની ના પાડે અથવા ટ્રૂસ્ટમાં કામ કરવા માટે અવલ હક્કમતના મુખ્ય દીવાની ન્યાયાલયના અભિપ્રાય મુજબ અયોજ્ય બને અથવા જેતે અસમર્થ બને અથવા ટ્રૂસ્ટને અસંગત કોઈ ટ્રૂસ્ટ સ્વીકારે ત્યારે તેની જગાએ નીચેની વ્યક્તિને નવા ટ્રૂસ્ટી તરીકે નીમી શકાશે -

(ક) ટ્રૂસ્ટ-ખતથી તે હેતુ માટે નિયુક્ત થયેલ (હોય તે) વ્યક્તિ, અથવા

(ખ) એવી કોઈ વ્યક્તિને ન હોય અથવા કામ કરવાને શક્તિમાન અને ખૂથી હોય એવી કોઈ વ્યક્તિને ન હોય તો, ટ્રૂસ્ટનો કર્તા હ્યાત હોય અને કરાર કરી શકે તેમ હોય તો તે અથવા તૈ સમયે હ્યાત હોય અને ચાલુ હોય તે ટ્રૂસ્ટીઓ કે ટ્રૂસ્ટી અથવા છેલ્લા હ્યાત કે ચાલુ ટ્રૂસ્ટીના કાયદેસરના પ્રતિનિધિ અથવા (ન્યાયાલયની સંમતિથી) નિવૃત્ત થતા ટ્રૂસ્ટીઓ, જો તેઓ એકી સાથે નિવૃત્ત થતા હોય તો અથવા (તેવી જ સંમતિથી) છેલ્લા નિવૃત્ત થતા ટ્રૂસ્ટી.

આવી દરેક નિમણુક તે કરનાર વ્યક્તિની સહી સાથે લેખિત હોવી જોઈએ.

નવા ટ્રૂસ્ટીની નિમણુક થયે, ટ્રૂસ્ટીઓની સંખ્યા વધારી શકાશે.

નેમાં માત્ર એકજ ટ્રૂસ્ટીની નિમણુક કરવાની હોય તેવા કોઈપણ કિસ્સામાં સરકારી ટ્રૂસ્ટીને તેની સંમતિથી અને ન્યાયાલયના હુકમથી આ કલમ હેઠળ નીમી શકાશે અને આવો ટ્રૂસ્ટી એકમાત્ર ટ્રૂસ્ટી તરીકે રહેશે.

મૃત્યુ પામ્યા હોય તેવા ટ્રૂસ્ટીને વગતી આ કલમની જોગવાઈઓમાં વસિયતથી ટ્રૂસ્ટી તરીકે નિયુક્ત થઈ હોય પણ વસિયત કરનારની પહેલાં મૃત્યુ પામી હોય એવી વ્યક્તિની બાબતનો સમાવેશ થાય છે અને ચાલુ રહેતા ટ્રૂસ્ટીને વગતી જોગવાઈઓમાં વહીવત કરવા ખૂથી હોય તેવા ના પાડનાર કે નિવૃત્ત થતા ટ્રૂસ્ટીનો સમાવેશ થાય છે.

ન્યાયાલય
દ્વારા નિમણુક.

૭૪. જ્યારે પણ આવી કોઈ ખાલી જગા પડે અથવા ગેરલાયકાત જગાય અને કલમ ૭૩ હેઠળ નવા ટ્રૂસ્ટી નીમવાનું અભ્યવહારિક જગાય, ત્યારે હિતાધિકારી, દાવો માંયા વિના, અવલ હક્કમતના મુખ્ય દીવાની ન્યાયાલયને ટ્રૂસ્ટી અથવા નવા ટ્રૂસ્ટીની નિમણુક માટે અરજ કરી શકશે અને ન્યાયાલય તે અનુસાર ટ્રૂસ્ટી કે નવા ટ્રૂસ્ટીને નીમી શકાશે.

નવા ટ્રૂસ્ટી-
ઓની
પસંદગી
માટેનોનિયમ.

નવા ટ્રૂસ્ટીઓની નિમણુક કરવામાં, ન્યાયાલય (ક) ટ્રૂસ્ટના ખતમાં જગ્યાવાયા પ્રમાણેની અથવા તેના ઉપરથી અનુમાન કરી શકાય તેવી ટ્રૂસ્ટના કર્તાની ઈચ્છા; (ખ) કેને નવા ટ્રૂસ્ટીઓ નીમવાની સત્તા આપી હોય તેવી કોઈ વ્યક્તિ હોય, તો તેની ઈચ્છા; (ગ) નિમણુકથી ટ્રૂસ્ટના વહીવટને વેગ મળશે કે તેમાં હરકત આવશે કે કેમ તે પ્રશ્ન, અને (ધ) એક કરતાં વધુ હિતાધિકારીઓ હોય ત્યારે, એવા તમામ હિતાધિકારીઓનાં હિત ધ્યાનમાં લેવાં જોઈશે.

ટ્રૂસ્ટ-મિલકત
નવા ટ્રૂસ્ટી-
ઓમાં નિહિત
થવા બાબત.

૭૫. કલમ ૭૩ અથવા કલમ ૭૪ હેઠળ કોઈપણ નવા ટ્રૂસ્ટીની નિમણુક કરવામાં આવે ત્યારે હ્યાત અથવા ચાલુ ટ્રૂસ્ટીઓ અથવા ટ્રૂસ્ટીમાં અથવા કોઈ ટ્રૂસ્ટીના કાયદેસરના પ્રતિનિધિમાં તે સમયે નિહિત થ્યેલી તમામ ટ્રૂસ્ટ-મિલકત એવા નવા ટ્રૂસ્ટીમાં જ અથવા, યથાપ્રસંગ, તેની અને હ્યાત કે ચાલુ ટ્રૂસ્ટીઓ કે ટ્રૂસ્ટીમાં સંયુક્ત રીતે નિહિત થશે.

નવા
ટ્રૂસ્ટીઓની
સત્તાઓ.

એ રીતે નિમાયેલા દરેક નવા ટ્રૂસ્ટીને અને આ અધિનિયમ પસાર થાય પહેલાં કે પછી ન્યાયાલય દ્વારા નિમાયેલા દરેક ટ્રૂસ્ટીને તે જ સત્તાઓ, અધિકારો અને સ્વધીવેક રહેશે અને બધી બાબતોમાં, જેણે કે તેની મૂળથી જ ટ્રૂસ્ટના કર્તાએ ટ્રૂસ્ટી તરીકે નિયુક્ત કરી હોય તેમ, કામ કરશે.

ટ્રૂસ્ટનું
અસ્થિતવ
ચાલુ રહેવા
બાબત.

૭૬. અનેક સહ-ટ્રૂસ્ટીઓમાંના એકનું મૃત્યુ થયે અથવા હૂટો થયે, ટ્રૂસ્ટ અસ્થિતવમાં રહે છે અને ટ્રૂસ્ટ-મિલકત, ટ્રૂસ્ટ-ખતથી અન્યથા સપષ્ટપણે જાહેરત કરવામાં આવી હોય તે સિવાય, બીજાઓને હસ્તક જાય છે.

પ્રકરણ ૮

ટ્રૂસ્ટીનું વિવોધન

ટ્રૂસ્ટનું વિવો-
પન કેવી રીતે
થાય.

૭૭. (ક) જ્યારે ટ્રૂસ્ટનો હેતુ પૂરેપૂરો પાર પડ્યો હોય ; અથવા

(ખ) જ્યારે ટ્રૂસ્ટનો હેતુ ગેરકાયદેસર બને ; અથવા

(બ) જ્યારે ટ્રૂસ્ટ—મિલકતનો નાશ થવાથી અથવા બીજી રીતે ટ્રૂસ્ટનો હેતુ પાર પાડવાનું અથક્ય બને ; અથવા

(દ) જ્યારે રદ્દબાતવ કરી શકાય તેનું ટ્રૂસ્ટ સ્પષ્ટપણે રદ કરવામાં, આવ્યું હોય ;

ત્યારે ટ્રૂસ્ટનું વિવોપન થાય છે.

૭૮. વસિયતથી ઊભું કરેલું ટ્રૂસ્ટ વસિયત કરનારની મરજીથી રદ્દબાતવ કરી શકાયે.

બીજી રીતે ઊભું કરેલું ટ્રૂસ્ટ—

ટ્રૂસ્ટ
રદ્દબાતવ
કરવા ખાંત.

(ક) જ્યારે બધા હિતાખિકારીઓ કરાર કરી શકે તેમ હોય, ત્યારે તેઓની સંમતિથી ;

(ખ) જ્યારે બિન-વસિયતી ખતથી અથવા મોઢાના શર્જાથી ટ્રૂસ્ટ જાહેર કરવામાં આવ્યું હોય, ત્યારે—ટ્રૂસ્ટના કર્ત્વ માટે ટ્રૂસ્ટ રદ કરવાની સ્પષ્ટ રીતે આનામત રાખેલી સત્તા વાપરીને, અથવા

(ગ) જ્યારે ટ્રૂસ્ટ, ટ્રૂસ્ટના કર્ત્વનાં દેવાની ચુકવણી માટે હોય અને તેની બેણદારોને જાણ કરવામાં આવી ન હોય,
ત્યારે—ટ્રૂસ્ટના કર્ત્વની મરજીથી

રદ્દબાતવ ઠરાવી શકાય.—

ઉદાહરણ.

“ક” મિલકત તે વેચવા અને તેની ઊપજમાંથી “ક” ના બેણદારોના હક્કાવા ભરપાઈ કરવા ટ્રૂસ્ટ તરીકે “ખ” ને નામે કરે છે. “ક” ટ્રૂસ્ટ રદ્દબાતવ કરવાની સત્તા આનામત રાખતો નથી. બેણદારોને જાણ કરવામાં આવી ન હોય તો “ક” ટ્રૂસ્ટ રદ્દબાતવ કરી શકે છે, પણ એ ગોઢવણું બેણદારો પક્ષકારો હોય તો, ટ્રૂસ્ટ તેમની સંમતિ વિના રદ્દબાતવ કરી શકાય નહિ.

૭૯. ટ્રૂસ્ટના વડીયામાં ટ્રૂસ્ટીઓએ જે વિધિસર કંઈ કર્યું હોય તે ફેંક થાય અથવા તેને વિપરીત અસર કરે તે રીતે ટ્રૂસ્ટના કર્ત્વથી તે રદ્દબાતવ કરી શકાયે નહિ.

ટ્રૂસ્ટીઓએ
વિધિસર ને
કંઈ કર્યું હોય
તે ફેંક થાય
એ રીતે ટ્રૂસ્ટ
રદ કરી શકાયે
નહિ.

પ્રકરણ ૫

ટ્રૂસ્ટ સ્વરૂપે કેટલીક જવાબદારીઓ

૮૦. ટ્રૂસ્ટ સ્વરૂપે જવાબદારી નીચેના ક્રેચોમાં ઊભી થાય છે :—

ટ્રૂસ્ટ સ્વરૂપે
જવાબદારી
ઊભી થાય
ત્યારે.

૮૧. જ્યારે મિલકતનો માલિક મિલકત તબદીલ કરે અથવા વસિયતથી આપે અને પ્રવર્તમાન સંજોગાને સુસંગત રહીને એવું અનુમાન થઈ શકતું ન હોય કે તેમાંના લાભદારી હિતની વ્યવસ્થા કરવાનો તેનો ઈશાદો હતો, ત્યારે તબદીલીથી બેનારે અથવા વસિયતદારે તે મિલકત માલિકના અથવા તેના કાયદેસરના પ્રતિનિધિના લાભાર્થી ધરાવવી જોઈશે.

તબદીલ
કરનારે
લાભદારી
હિતની
વ્યવસ્થા
કરવા ધાર્યું
છે એમ ન
જાણ્યા ત્યારે.

ઉદાહરણો

(ક) “ક” એવેજ લીધા વિના જમીન “ખ” ને નામે કરે છે અને કોઈપણ ભાગનું ટ્રૂસ્ટ જાહેર કરતો નથી. જે સંજોગો હેઠળ તબદીલી કરવામાં આવી હોય તે સંજોગાને સુસંગત રહીને એવું અનુમાન થઈ શકતું નથી કે “ક” એ જમીનમાંનું લાભદારી હિત તબદીલ કરવા ધાર્યું હતું. આ દાખલામાં “ખ” “ક” ના લાભાર્થી “વ” જેતર ધરાવે છે.

(ખ) “ક” પોતાનાં “લ” અને “વ” એ બે જેતરો નામફેર કરી “ખ” ને આપે છે અને “લ” જેતરનું ટ્રૂસ્ટ જાહેર કરે છે પણ “વ” એંગે કશું કહેતો નથી. જે સંજોગો હેઠળ તબદીલી કરવામાં આવી તે સંજોગાને સુસંગત રહીને એવું અનુમાન થઈ શકતું નથી કે “ક” એ “વ” માંનું લાભદારી હિત તબદીલ કરવા ધાર્યું હતું. “ખ” “ક” ના જીવન દરમિયાન સ્ટોકમાંનું લાભદારી હિત તબદીલ કરવા ધાર્યું હતું. “ક” અને “ખ” એ સ્ટોક “ક” ના જીવન

દરમિયાન “ક” ના લાભાર્થી ધરાવે છે.

(૬) "ક" અમૃક જમીન તેની પત્ની "ખ" ને બક્સિસ આપે છે. "ક" ની તરફોગમાંના કોઈપણ ટ્રસ્ટથી સુક્ત એવું તે જમીનમાંનું લાભદારી હિત "ખ" ને પ્રાપ્ત થાય છે. કારણ કે સંજોગો ઉપરથી એવું અનુમાન થઈ શક કે બક્સિસ "ખ" ના લાભદી હતી.

એક આપેલા
અવેજના
બદલામાં
અન્યને
તબદીલી.

૮૨. એક વ્યક્તિનો આપેલા અથવા પૂરો પાડેલા અવેજ બદલ અન્ય વ્યક્તિને મિલકત તબદીલ કરવામાં આવે, ત્યારે અને એમ જાણાય કે તે પ્રથમ વ્યક્તિને તબદીલીથી બેનારના લાભદી એવો અવેજ આપવા અથવા પૂરો પાડેલા ધાર્યું ન હતું, ત્યારે તબદીલીથી બેનારે અવેજ આપનાર અથવા પૂરો પાડેનાર વ્યક્તિના લાભદી મિલકત ધરાવવી જોઈએ.

આ કલમના કોઈ મળકુરથી દીવાની કાર્યરીતિ અધિનિયમ, કલમ ૩૧૭ અથવા (ગંગાબ પ્રેસિડન્સી હેઠળનાં નીચેવા પ્રાપ્તોમાં મહેસૂલની બાકી માટે જમીનનાં વેચાયેણે લગતો કાયદા સુધારવા) સન ૧૮૮૮નો અધિનિયમ નંબર ૧૧, કલમ ૩૬ ને બાધ આવે છે એમ ગાળુંથે નહિ.

વહીવટ ન
કરી શકાય
તેવું અથવા
ટ્રસ્ટ મિલકત
ખલાસ કર્યા
વિના
વહીવટ કર્યા
હોય તેવું
ટ્રસ્ટ.

૮૩. ટ્રસ્ટ વહીવટ ન કરી શકાય તેવું હોય અથવા ટ્રસ્ટ-મિલકત ખલાસ થયા વિના ટ્રસ્ટનો પૂરો વહીવટ કરવામાં આવે, ત્યારે ટ્રસ્ટનો વિચુલનો આદેશ ન હોય તો, ટ્રસ્ટ-મિલકત અથવા ખલાસ થયો ન હોય તેટલો તેનો ભાગ ટ્રસ્ટના કર્તીના અથવા તેના કાયદેસરના પ્રતિનિધિના લાભદી ધરાવવો જોઈએ.

ઉદ્ઘારણો

(ક) "ક" અમૃક જમીન "ખ" ને નામે કરે છે; "ટ્રસ્ટ તરીકે" આપે છે અને કોઈ ટ્રસ્ટ આદેશ કરવામાં આવતું નથી; અથવા

"પણીથી જાહેર કરવામાં આવનાર ટ્રસ્ટ તરીકે" આપે છે અને આવી કોઈ જાહેરાત કરી કરવામાં આવતી નથી; અથવા

જે એટલાં બધાં અસ્પષ્ટ હોય કે જેનો વહીવટ કરી ન શકાય તેવાં ટ્રસ્ટો ઉપર; અથવા વહીવટ કરવાનું અશક્ય નાની જાય તેવાં ટ્રસ્ટો ઉપર, અથવા

"ગ" માટે "ટ્રસ્ટ તરીકે" અને "ગ" ટ્રસ્ટ હેઠળનું પોતાનું હિત ત્યજ દે છે;

ઉપરના દરેક ડિસ્સામાં "ખ" "ક" ના લાભદી જમીન ધરાવે છે.

(ખ) "ક" રટકાના વ્યાને મુક્કેલી રૂ. ૧૦,૦૦૦ની રકમ "ખ" ને ટ્રસ્ટ તરીકે બોઝી રીતે તબદીલ કરે છે કે બોઝાનું વ્યાન તેણે દર વર્ષ "ગ" ને તેણીની નિયતિ પર્યાત આપવું. "ક" મુનુ પામે છે. પરે "ગ" મુનુ પામે છે. "ખ" "ક" ના કાયદેસરના પ્રતિનિધિના લાભદી નાણાં ધરાવે છે.

(ગ) "ક" જમીન વેચવા અને તેની ઊપજના અર્ધા ભાગનો કેટલાક સખાવતી હેતુઓ માટે અને અર્ધા ભાગનો દેવની પૂજા ચાલુ રહે તે માટે ઉપયોગ કરવા ટ્રસ્ટ તરીકે "ખ" ને નામે કરે છે. "ખ" જમીન વેચે છે પણ સખાવતી હેતુઓ સર્વત્ર નિયત જાય છે. અને પૂજા ચાલુ રાખવામાં ઊપજનો બીજો અર્ધ ભાગ ખલાસ થતો નથી. "ખ" અર્ધ ભાગ તથા બીજો અર્ધ ભાગમાંથી ઉપયોગમાં ન બેવાયેલ ભાગ "ક" ના અથવા તેના કાયદેસરના પ્રતિનિધિના લાભદી ધરાવે છે.

(ધ) "ક" "ખ" ને રૂ. ૧૦,૦૦૦ જમીન ખરીદવા વસ્ત્રિયતી આપે છે અને તે જરીન એના હેનુ માટે નામફેર કર્યાની છે કે જે હેતુઓ પૂરેપૂરુષ અથવા અંશત: અમબી બનતા નથી. "ખ" નાણાંનું અથવા નાણાંથી ખરીદેલ જમીનમાંનું નિકાલ થયા વિનાનું હિત "ક" ના કાયદેસરના પ્રતિનિધિના લાભદી ધરાવે છે.

જેરકાયદેસર
હેતુ માટે
તબદીલી.

૮૪. મિલકતનો માલિક મિલકત બીજી વ્યક્તિને જેરકાયદેસર હેનુ માટે તબદીલ કરે અને આવા હેતુઓ અપવ કરવામાં આવે નહિ અથવા તબદીલી કરનાર તબદીલીથી બેનાર જેટલો અપરાધી બનતો ન હોય અગામ તબદીલી બેનારને મિલકત પોતાની પારે રાખવા ટ્રસ્ટ અને તેની અસર કોઈપણ કાયદાની જોગરાઈ નિયત વાપા તેરી થયા સંભર્વ હોય ત્યારે તબદીલીથી બેનારે મિલકત તબદીલ કરનારના લાભદી ધરાવવી જોઈશ.

જેરકાયદેસર
હેતુ માટે
વસ્ત્રિયત.

૮૫. વસ્ત્રિયત કરનાર અમૃક મિલકત વસ્ત્રિયતી ટ્રસ્ટ તરીકે આપે અને વસ્ત્રિયત રદ્દાતાવ કરવાનું ભગ્નજરીથી અટકવામાં આવે, ત્યારે વસ્ત્રિયત રદ્દાતાવ કરનારના કાયદેસરના પ્રતિનિધિના લાભદી મિલકત ધરાવવી જોઈશ.

જે વસ્ત્રિયત
રદ્દાતાવ
કરવાનું
ભગ્નજરીથી
અટકવામાં
આવે તે
વસ્ત્રિયત.

૮૬. રદ થવાને પાત્ર હોય તેવા અથવા કપટ કે ભુલથી કરવેલા કરાર અનુસાર મિલકત તબદીલ કરવામાં આવે ત્યારે તબદીલીથી બેનારે, તે મતલબની નોટીસ મળ્યે, તબદીલ કરનારે તેને ખરેખર આપવામાં આવેલ અવેજ પાછે આપો હે તે શરતને અધીન, મિલકત તે તબદીલ કરનારના લાભાર્થી ધરાવવી જોઈશે.

રદ થઈ થકે
અનુસાર
તબદીલી.

૮૭. દેવાદાર તેના બેશુદારનો એકિજક્યુટર કે અન્ય કાયદેસરના પ્રતિનિધિ બને, ત્યારે તેણે દેણું, એ દેવામાં હિત ધરાવતી વ્યક્તિત્વોના લાભાર્થી ધરાવવું જોઈશે.

લેશદારના
પ્રતિનિધિ
બનતા
દેવાદાર.

૮૮. અન્ય વ્યક્તિત્વના હિતનું રક્ષણ કરવા વિશ્વસ્ત વ્યક્તિત્વ તરીકે બંધાયેલ ટ્રૂસ્ટી, એકિજક્યુટર, કંપનીનો ભાગીદાર, એજન્ટ, ડિરેક્ટર, કાનૂની સલાહકાર અથવા બીજી વ્યક્તિત્વોનો લાભ લઈને પોતાને માટે કોઈ આધિક લાભ મેળવે અથવા એવી રીતે બંધાયેલ કોઈપણ વ્યક્તિત્વ, તેનું પોતાનું હિત તેવી બીજી વ્યક્તિત્વના હિતથી વિરુદ્ધ હોય અથવા થાય તેવા સંલગ્ન હેઠળ કંઈપણ વ્યવહાર કરે અને તેથી પોતાને માટે આધિક લાભ મેળવે, ત્યારે તેણે, તેવી રીતે મેળવેલો લાભ એવી બીજી વ્યક્તિત્વના લાભાર્થી ધરાવવો જોઈશે.

વિશ્વસ્ત
વ્યક્તિત્વ
હોવાનેનાતે
મેળવેલ
લાભ.

ઉદાહરણો

(ક) "ક" એક એકિજક્યુટર છે. તે વસિયતદાર "ખ" પાસેથી વસિયત હેઠળનો તેનો હક્કદારો ઓછી કિમતે ખરીદે છે. "ખ" વસિયતના મૂલ્યથી આજીત છે; આપેલી કિમત અને મૂળ મૂલ્ય વર્ચેના તફાવતની રકમ "ક" એ "ખ" ના લાભાર્થી ધરાવવી જોઈશે.

(ખ) "ક" એક ટ્રૂસ્ટી છે, તે તેના પોતાના ધંધાના હેતુ માટે ટ્રૂસ્ટ-મિલકત વાપરે છે, એવો ઉપયોગ કરવાથી મળતા નથી "ક" તેના હિતાધિકારીના લાભાર્થી ધરાવે છે.

(ગ) "ક" એક ટ્રૂસ્ટી છે, તેનો અનુગામી તેને નાણાંની અમૃક રકમ આપે તે ગણુતરીથી "ક" પોતાના ટ્રૂસ્ટમાંથી નિવૃત્ત થાય છે. આવાં નાણાં "ક" તેના હિતાધિકારીના લાભાર્થી ધરાવે છે.

(ધ) "ક" એક ભાગીદાર છે. ભાગીદારીના નાણાંમાંથી તે તેના પોતાના નામે જમીન ખરીદે છે. "ક" તે જમીન ભાગીદારીના લાભાર્થી ધરાવે છે.

(ય) "ક" કે જે પોતાના અને સહ-ભાગીદારો વતી રોકવામાં આવેલ એક ભાગીદાર છે, તે પટાની શરતો વિશે વાયાધાર કરે છે અને પટે આપનાર સાથે પોતાને એક લાભ ઝૂપિયાની રકમ ચૂકવવા છુપી સંતલસ કરે છે. તે એક લાભ ઝૂપિયાની રકમ ભાગીદારીના લાભાર્થી ધરાવે છે.

(ય) "ક" અને "ખ" ભાગીદારો છે. "ક" મૂલ્ય પામે છે. "ખ" ભાગીદારીનું કામકાજ આટોપી બેવાને બદલે, તમામ અસ્ક્યામત ધ્યાનમાં ચાલુ રાખે છે. "ખ" એ "ક" ની મૂડીના હિસ્સામાંથી થતા લાભ માટે "ક" ના કાયદેસરના પ્રતિનિધિને હિસાબ આપવો જોઈશે.

(ય) "ખ" માટે પટો મેળવવા રોકેલો એક એજન્ટ "ક" પોતાને માટે પટો મેળવે છે. "ક" "ખ" ના લાભાર્થી પટો ધરાવે છે.

(ય) "ક" એક વાલી છે. પોતાના પાલ્યની એસ્ટેટ ઉપરના બોજા તે ઓછા મૂલ્યે પોતાના માટે ખરીદે છે. એવી રીતે ખરીદેલા બોજા "ક" "ખ" ના લાભાર્થી ધરાવે છે અને પોતે ખરેખર ભરી હોય તેટલી રકમ જ તેની પાસેથી તે લઈ શકેશે.

૮૯. અયોગ્ય વગ વાપરીને કોઈ લાભ બીજી વ્યક્તિત્વના હિતમાં ધ્યાયો કરીને, મેળવવામાં આવે ત્યારે અવેજ આપ્યા અથવા આવી વગ વાપરવામાં આવી છે એવી જાણ સાથે આવો લાભ મેળવનાર વ્યક્તિત્વો તે લાભ જેના હિતોને એવી રીતે બાધ આપ્યો હોય તે વ્યક્તિત્વના લાભાર્થી ધરાવવો જોઈશે.

અયોગ્ય વગ
વાપરીને
મેળવેલો લાભ.

૯૦. કોઈપણ મિલકતના આજીવન ભાડૂત, સહમાલિક, ગીરોદાર અથવા બીજા લાયક માલિક, પોતાની હેસિયતનો, પોતે લાભ લઈને, મિલકતમાં હિત ધરાવતી બીજી વ્યક્તિત્વોના હક્કોમાં ધ્યાયો કરીને લાભ મેળવે, ત્યારે અથવા એવી મિલકતમાં હિત ધરાવતી તમામ વ્યક્તિત્વોના પ્રતિનિધિ તરીકે આવો કોઈ માલિક કંઈપણ લાભ મેળવે ત્યારે, તેણે તેવી રીતે હિત ધરાવનાર તમામ વ્યક્તિત્વોના લાભાર્થી, એવી રીતે મેળવેલો લાભ ધરાવવો જોઈશે. પરંતુ યોગ્ય રીતે કરેલા ભચ્ચના તેવી વ્યક્તિત્વોને તેમનો વ્યાજની હિસ્સો ભરપાઈ કરવો જોઈશે અને એવો લાભ મેળવતો વખતે યોગ્ય રીતે કરાર કરી માયે લીધેલી જવાબદારીઓ અંગે તે જ વ્યક્તિત્વોને કાતિપૂર્ત કરી આપવી જોઈશે.

લાયક
માલિક
મેળવેલો
લાભ.

ઉદાહરણો

(ક) "ક" પટે ધરાવેલી મિલકતનો આજીવન ભાડૂત છે, તે પોતાના નામે અને પોતાના લાભાર્થી પટો તાજે કરે છે. "ક" તાજે કરેલો પટો, જૂના પટ્યામાં હિત ધરાવતી તમામ વ્યક્તિત્વોના લાભાર્થી ધરાવે છે.

(ખ) હિંદુ કુટુંબની માલિકીનું એક ગામ છે. તે કુટુંબનો એક સભ્ય “ક” સરકારને નજરાયું ભરે છે અને તેમ કરી પોતાનું નામ ગામના ઈનામદાર તરીકે દાખલ કરાવે છે. “ક” તે ગામ પોતાના અને બીજા સભ્યોના વાભાર્ય ધરાવે છે.

(ગ) “ક” “ખ”ને જમીન ગીરો આપે છે. “ખ” તેનો કબજે લે છે, જમીન વેચાણ માટે મુકાય અને પોતે તેનો ખરીદનાર બને એ હેતુથી “ખ” સરકારી મહેસૂલની રકમ ચડવા હૈ છે. તે અનુસાર જમીન “ખ” ને વેચવામાં આવે છે. ગીરો ઉપર વેણું નીકળતી રકમ અને ગીરોદાર તરીકે યોગ્ય રીતે કરેલા પોતાના ખર્ચ ભરપાઈ કરવામાં આવે એ શરતને અધીન “ખ” “ક”ના વાભાર્ય જમીન ધરાવે છે.

વિદ્યમાન
કરારની જાણ
સાથે સંપા-
દિત કરેલી
મિલકત.

ટ્રસ્ટ તરીકે
ધરાવવાની
મિલકત ખરી-
દવાનો કરાર
કરનાર
વ્યક્તિ દ્વારા
ખરીદી.

તડકેદ કરતા
અનેક બેણ-
દાયોધાંના
અક બેણદારે
ગુપ્ત હોતે
મેળવેબો વાલ.

સૃપદ્ધયો
બેગલાઈ કરી
ન લોય રેખ
કિસ્સાઓમાં
અન્યથા સિધ્ય
ટ્રસ્ટો.

૭૧. કોઈ વ્યક્તિ એવી જાણ સાથે મિલકત સંપાદિત કરે કે અન્ય વ્યક્તિને તે મિલકતને અસર કરતો વિદ્યમાન કરાર કર્યો છે કે જેનું યથાનિહિત પાલન કરાવી શકાય છે, ત્યારે પ્રથમ જણાવેલ વ્યક્તિને, કરારનો અમલ કરવા જરૂરી હોય તેટબે અંશે પણીથી જણાવેલ વ્યક્તિના વાભાર્ય મિલકત ધરાવવી જોઈએ.

૭૨. કોઈ વ્યક્તિ, અમુક હિતાધિકારીઓ માટે ટ્રસ્ટ તરીકે ધરાવવાની મિલકત ખરીદવાનો કરાર કરે અને તે મિલકત ખરીદ, ત્યારે તેણે તે મિલકત, કરારનો અમલ કરવા જરૂરી હોય તેટબે અંશે તેમોના વાભાર્ય ધરાવવી જોઈએ.

૭૩. જ્યારે બેણદારો તેમોનાં બેણાં નીકળતાં દેવાંઓ અંગે તડકેદ કરે અને એવા બેણદારોમાંના એક, દેવાદાર સાથે ગુપ્ત વ્યવસ્થા કરીને, તેના સહ-બેણદારો કરતાં ગેરવાજબી રીતે લાભ મેળવી જાય ત્યારે, તેણે તેવી રીતે મેળવેબો લાભ તેવા બેણદારોના વાભાર્ય ધરાવવો જોઈએ.

૭૪. પૂર્વવિની કબમો પેઢી કોઈપણ કલમની મર્યાદામાં આવતા ન હોય તેવા કોઈ કિસ્સામાં, ટ્રસ્ટ ન હોય પણ મિલકતનો કબજે ધરાવતાર વ્યક્તિને તેમાં સંપૂર્ણ લાભદાયી હિત ન હોય ત્યારે, તેણે (યથાપ્રસંગ) એવું હિત અથવા તેનું શેષ હિત ધરાવતાર વ્યક્તિનોના વાભાર્ય તેમની ન્યાયી માગણીઓ સંતોષવાને જરૂરી હોય તેટબે અંશે મિલકત ધરાવવી જોઈશે.

ઉદાહરણો

(ક) “ક” ને એક એકાઉન્ટયુટ છે તે તેના વસિયત કરનાર “ખ”ની આસ્ક્યામત “ખ”નું સંપૂર્ણ દેવું ભરપાઈ કર્યા વિના, વસિયતદારોને વહેંચે છે. વસિયતદારો, તેવી રીતે વહેંચેલી આસ્ક્યામત “ખ”ના બેણદારોની ન્યાયી માંગણીઓ સંતોષવા જરૂરી હોય તેટબે અંશે તેમના વાભાર્ય ધરાવે છે.

(ખ) “ક” ભૂલથી “ખ”ના ટ્રસ્ટીની હેસિયત ધરાણ કરે છે અને ટ્રસ્ટના બહાના હેઠળ અમુક નાણાં મેળવે છે. “ખ” તે તેવાં નાણાંનો હિસાબ આપવા ફરજ પાડી શકે છે.

(ગ) “ક” “ખ”ને એક લાખ રૂપિયાની બદ્ધિકાસ આપે છે. પણ “ખ”ની સંમતિથી તે બદ્ધિકાસની રૂ. ૧૦,૦૦૦ની રકમ પોતાની મરજીથી રદબાતલ કરવાની સત્તા પોતાની પાસે રાખે છે. બદ્ધિકાસ રૂ. ૧૦,૦૦૦ની રકમ પૂરતી ફોંક છે અને “ખ” તે રકમ “ક”ના વાભાર્ય ધરાવે છે.

જવાબદારી
કુશલ,
જવાબદારીઓ
અને
નિર્ણયાત્મકો.

૮૫. આ પ્રકારણની અગાઉની કલમો પેડી કોઈપણ કલમ અનુસાર મિલકત ધરાવતી વ્યક્તિને, તે ને વ્યક્તિના વાભાર્ય મિલકત ધરાવતી રીતે વિકસાવે અથવા તે મિલકત ધંધા કે વેપારમાં વે, ત્યારે તે આવી જતી કે ઉપયોગ અંગેની તેની મહેનત, કુશળતા અને વ્યય કરેલા સમય માટે વાજબી મહેનાતાણું મેળવવા હક્કાનો છે અને (ખ) ને વ્યક્તિના વાભાર્ય તે મિલકત ધરાવતો હોય તે વ્યક્તિ સાથે અથવા તે વ્યક્તિ જેની મારફતે હક્કાનો કરતો હોય તે વ્યક્તિ સાથે કરારી રૂએ તે મિલકત ધરાવતી હોય ત્યારે તે ન્યાયાલયની પરવાનગી વિના તે મિલકત કે તેનો કોઈ ભાગ ખરીદી શક્યે અથવા તેનો પણીથી વેનાર અથવા ગીરોથી વેનાર બની શક્યો.

દશ. આ પ્રકરણમાંના કોઈપણ મજફૂરથી અવેજ આપી શુદ્ધબુધ્ધથી તબદીલ કરી બેનારના ઉકેને આંચ આવતે ખરેખરા નહીં અથવા તે સમયે અમલમાં હેઠ તેવો કોઈ કાયદો ટળીને કોઈ જવાબદારી ઊભી થશે નહીં.
ખરોદનાથના
ઓના હકોનો
અપવાદ.

અનુસૂચિ

(જુઓ કલમ ૨)

કાનૂન

૧૫ અને પ્રકરણ

ટૂકી સંશા

ક્રટલે અંશે રદ કર્યો તે

૨૯ સી. એ. આર. ૨. સી-૩

“કપટનો કાનૂન”

કલમો ૭, ૮, ૯, ૧૦ અને ૧૧

ગવર્નર જનરલ ઈન કાઉન્સિલના અધિનિયમો

નંબર અને વર્ષ

ટૂકી સંશા

ક્રટલે અંશે રદ કર્યો તે

સન ૧૮૬૬નો ૨૮મો

ટૂસ્ટીઓ અને ગીરોથી બેનારાઓની સત્તા બાબતનો અધિનિયમ, ૧૮૬૬

કલમો ૨, ૩, ૪, ૫, ૩૨, ૩૩, ૩૪, ૩૫, ૩૬ અને ૩૭.

કલમ ૪૩માં “ટૂસ્ટી” એ શબ્દ જવાં આવતો હોય ત્યાં તે શબ્દ અને કલમ ૪૩માં આવતા “વહીવટ અથવા” અને “મિલકત અથવા” એ શબ્દો.

સન ૧૮૭૭નો ૧લો

વિશ્વિષ દાદ અધિનિયમ, ૧૮૭૭

કલમ ૧૨માં પ્રથમ ઉદાહરણ.